

Verksamhetsplan Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inledning

Läsanvisning

VP 2011 följer den uppdelning som ges av ILS Webb, det vill säga dokumentet är uppdelad i KF:s tre inriktningsmål som i sin tur har en underuppdelning i mål som kallas KF:s mål för verksamhetsområdet. Här tas för nämnden med endast de mål som är relevanta för verksamheten varav huvuddelen av nämndens verksamhet hamnar under ”1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas”. Härutöver finns staden allmängiltiga mål som till exempel berör personalpolitik och ekonomi.

Den planeringsnivå som nämnden och förvaltningen kan påverka är nämndmålen, åtaganden, aktiviteter och indikatorer. Eftersom systemet ILS Webb har en så kallad alfanumerisk sortering av nämndmålen har dessa vid framställningen av nämndens VP sorterats löpande under KF:s mål för verksamhetsområdet. Genom sorteringen kommer mål som hör ihop, t.ex. tillsyn, intill varandra.

VP 2011 är till största delen disponerad så att under respektive nämndmål redovisas de aktiviteter som ska utföras under en inledande text. Det här skapar en tydlighet i vad nämnden ska åstadkomma vilket är en fördel vid uppföljning. Tillsynens avsnitt har ett annat upplägg. Här finns tre mål som täcker in viktiga aspekter av tillsynen. För att skapa ett sammanhang i presentationen har dock redogörelsen för samtliga tre mål lagts under målet 1.3.4 Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsyn. Tillsynen har en mer omfattande beskrivning eftersom den ska omfatta en mångfald av tillsynsområden, debitering av tillsynstid och beskrivning av tillstånd inom tillsynsområdena och planerade prestationer.

Under nämndmålen finns ibland också indikatorer som fungerar som målvärden. Dessa finns främst inom tillsynen. Det finns också särskilda indikatorer och aktiviteter från KF. Deras placering följer KF:s mål för verksamhetsområdet.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges budget innebär satsningar inom några områden till ett belopp om 9,5 mnkr varav miljöbilar 5 mnkr, Energicentrum 3,0 mnkr, Klimatneutrala stockholmare 1,5 mnkr.

Nämnden har under 2010 haft en oförändrad taxa men inför 2011 har en översyn skett som innebär ökade intäkter för tillsyn med 3,0 mnkr vilket är en följd av kostnadsökningarna under åren 2010 - 2011. Samtidigt med resurstillskottet i KF:s budget till några av nämndens verksamheter, får nämnden ett besparingsbeting som bl a gäller minskade IT-kostnader till följd av gemensam IT och nya e-tjänster. Dessa är schablonmässigt beräknade och saknar motsvarighet i förvaltningens verkliga kostnader. Här måste istället budgetanpassning ske genom ökning av produktiviteten eller rationalisering.

Tillsynsarbetet

Tillsynen som är nämndens kärnverksamhet fortsätter att utvecklas. Några år av tidredovisning har visat på hur denna kan utvecklas och förenklas vilket är en viktig förutsättning för att kunna utveckla uppföljningen av tillsynen. År 2011 är tredje året med effektindikatorer inom tillsynen vilket innebär en mer resultat- och problemorienterad uppföljning. Det är viktigt att företagen och allmänheten får en bra service inom de olika tillsynsområdena. Detta är en viktig anledning till vidareutveckling av e-tjänsterna. Samtidigt ökar effektiviteten eftersom arbetsmoment utgår eller förenklas. Under 2011 vidareutvecklas flera e-tjänster och en inventering kommer att göras för att identifiera fler områden som lämpar sig för införande av e-tjänster. För dessa kommer ansökan om medel att skickas till kommunstyrelsen våren 2011. Företagarnas uppfattning om tillsynen följs systematiskt upp med hjälp av webb-enkäter som undan för undan har införts.

Övrig verksamhet

Nämnden utgör en viktig resurs för stadens arbete inom områdena klimat och energibesparingar. Här kan bl.a. nämnas projektet Klimatneutrala stockholmare genom vilket klimat- och energieffektiviseringsfrågor kommuniceras med invånare och verksamma i staden genom riktade informationsinsatser. Projektet finansieras av KLIMP fram till våren men har genom nämndens budget för 2011 kunnat förlängas. Nämnden ansvarar även för information om klimatfrågor på Stockholms webbplats samt följer årligen upp växthusgasutsläppen i staden och tar fram förslag till utsläppsminskande åtgärder.

Inom området energibesparing har nämnden en viktig roll att genom Energicentrum hjälpa stadens bolag och förvaltningar att genomföra energieffektiviseringar i byggnader och anläggningar. Satsningen på finansiering av Energicentrum i årets budget, kommer att utgöra ett viktigt stöd för initiering av större energieffektiviseringsåtgärder inom staden. Åtgärder som minskar energikostnader och samtidigt bidrar till bättre resurshushållning och minskade växthusgasutsläpp. Arbetet kommer att följa flera olika spår, bl.a. stöd till att ta fram underlag för större energieffektiviseringsinsatser, introduktion av ny teknik, utveckla statistik för bättre uppföljning av energianvändning, öka kunskap om energieffektiviseringar hos drift- och underhållspersonal och hjälp för ansökan om energieffektiviseringsbidrag.

Nämndens miljöbilsarbete utvecklas med ökade resurser bl.a. för att klara av en stark satsning på elbilar, genomförande av elbilsstrategin och samt en fungerande biogasförsörjning. Nämnden kommer också att arbeta för en skärpt miljöbilsdefinition och fortsätta sitt samarbete med andra städer och aktörer i Europa för att stimulera vårt utbud av miljöfordon och miljöbränsle i Stockholm.

Stadens vattenarbete behöver uppmärksammas under 2011 då det finns ett antal vattenförekomster i staden som inte uppnår god vattenstatus enligt de miljö kvalitetsnormer som ska ha uppnåtts år 2021. För nämndens del handlar det om att prioritera tillsynen inom de aktuella vattenförekomsterna. Det saknas tillförlitliga data om statusen på vattenförekomsterna och källfördelning som visar varifrån föroreningarna kommer. Denna kunskap behövs för att avgöra vilka åtgärder som är mest effektiva. Inom enheten Miljöanalys ska under 2011 ett övervakningsprogram för ekologisk status börja tas fram, vilket ska visa behov av ytterligare kunskap. Dessutom kommer en uppföljande grundvattenundersökning att göras där tillståndet jämförs med de två föregående undersökningarna

och bland annat även vara underlag för beslut om åtgärder för att uppfylla kommande miljö kvalitetsnormer. Viktigt i sammanhanget är att grundvattnet även har en påverkan på ytvattnet och uppfyllelsen av de ovan nämnda ytvattenkvalitetsnormerna.

Förutom i vattenarbetet är miljöövervakningen också ett viktigt stöd för stadens prioritering av god luftkvalitet för att klara normer och värna om befolknings hälsa. Här bidrar enheten SLB analys bl.a. med mätsystem och beräkningssystem. I miljöövervakningsplanen för 2011 beskrivs en rad planerade aktiviteter för miljöövervakning inom luft, mark, vatten, biologisk mångfald och miljöns inverkan på människors hälsa.

Miljöförvaltningen har inlett ett samarbete om miljögifter i varor med branschorganisationen Svensk handel – Stockholms kemikalieforum. Där kan intresserade företag få stöd att förbättra sitt kemikaliearbete genom att öka kunskapen inom företagen och därigenom också kunna ge bättre information till konsumenterna.

Miljöförvaltningen har som representant för Stockholms stad under 2010 emottagit ett nyinstiftat europeiskt pris för utvecklingen inom ljudlandskapsplaneringen. Nämndens arbete för att uppfylls miljö kvalitetsnormerna för omgivningsbuller fortsätter med en rad aktiviteter under 2011.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Huvuddelen av Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet hör till detta inriktningsmål och bidrar på många sätt till att uppfylla målet. Stockholms erkänt höga nivå inom miljö och hälsa är viktig och gör staden attraktiv för människor att bo och vistas i. Detta har betydelse även för företagen som uppskattar en effektiv verksamhet på miljösidan med bra service och tillgänglighet till myndigheten. Nämnden har en hög prioritering av servicen vilket inte minst framgår av de e-tjänster som utvecklas varav flera har uppmärksammats i olika sammanhang. En fortlöpande kundundersökning inom tillsynen med hjälp av webbenkäter visar på övervägande goda omdömen från näringslivet. Nämndens omfattande arbete inom hälsoområdet inkl livsmedelskontrollen bidrar till en ökad trygghet. Tillsynen bidrar också till att bevara naturområden och biologisk mångfald som ger Stockholm stora kvaliteter som storstad.

Nämndens luftövervakning är navet i ett regionalt samarbete som ger goda möjligheter att följa utvecklingen av luftkvaliteten. Genom miljöövervakningen ges kunskaper om tillståndet på miljösidan som kan användas både inom förvaltningen och inom staden men även görs tillgänglig för allmänheten.

Genom programarbete bl.a. inom klimatområdet, miljöbilar, vatten m.m. har staden verkningsfulla instrument för att värna om och förbättra miljön.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Effektiva och väl fungerande kontakter med myndigheter hör till Stockholms konkurrensfördelar. Nämnden har mycket stora kontaktytor ut mot företagen och har en hög prioritering av servicen. Stora ansträngningar görs för att förbättra och upprätthålla den goda servicenivån. Undersökningar har visat

på goda omdömen om tillsynen som har den största kontaktytan mot företagen. Nämnden har utvecklat en webbaserad brukarundersökning inom tillsynen som undan för undan har införts. Sannolikt är Stockholms goda miljö också en inte obetydlig konkurrensfaktor när det gäller företagsetableringar. En utvecklad miljöprofil hos företag kan likväl vara en konkurrensfördel. Nämnden har bidragit till att ta vara på företagens engagemang i miljöfrågor genom projekt som Klimatpakten och Kemikaliepakten. Ansvaret för Klimatpakten har från 2011 tagits över av Stockholm Business Region.

Förvaltningens verksamhet bl.a. inom tillsynen innebär att företagen får ta del av värdefull expertkunskap på olika områden. En väl fungerande tillsyn bidrar till ett bra företagsklimat där lagregler för miljö och livsmedelshantering gäller lika för alla.

Programverksamheten t.ex. med satsningar på miljöbilar bidrar till bilden av en modern och framåt stad som även är attraktiv för företagen.

Rollen som myndighet ger begränsningar i möjligheten att handla upp verksamheter, men cirka 10 % av nämndens verksamhet köps in, vilket dock inte betraktas som upphandlade verksamhetsentreprenader. Nämndens aktivitetsplan framgår av bilaga 2:8.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	0 %	35 %	År

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

Nämnden har som målsättning att ta emot minst 3 praktikanter från Arbetsförmedlingen enligt Fas 3 projektet och det är dessa praktikanter som framgår av indikatorn nedan. Det finns hittills goda erfarenheterna av att ta emot dessa praktikanter. Däremot tas inte jobbtorgspraktikanter emot. Nämnden erbjuder även i fortsättningen praktikplatser till studerande.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha i förhållande till antal anställda (alla nämnder/bolag)	2%	öka	Tertial
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	0	3 500 st	År

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

Den hållbara livsmiljön är nämndens huvudsakliga inriktning. Nämnden bidrar till måluppfyllelsen genom verksamheten inom huvudinriktningarna tillsyn och prövning, miljöövervakning och program/projektverksamhet. Nämnden har en expertroll i många olika sammanhang. Genom sin expertroll företräder nämnden ofta staden internationellt i miljöfrågor och internationella samarbeten.

Verksamhetsplan Nämnd

Inom projekt- och programarbetet samt miljöövervakning, finns ofta en stödjande, uppföljande och pådrivande roll inom stadens egen organisation men också externt. Nära förknippat med detta är den omfattande kommunikationsverksamheten inom miljö- och hälsoområdet, som nämnden upprätthåller.

Tillsynen, som är nämndens kärnverksamhet, är en expertfunktion som riktar sig till verksamhetsutövare både inom och utom stadens organisation. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullgör här stadens uppgift som tillsyns- och prövningsmyndighet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen samt även inom karantäns-, smittskydds-, tobaks-, strålskyddslagstiftningen samt lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. Tillsynen bedrivs genom kontroll, råd, påpekanden och vid behov förelägganden, förbud samt andra rättsliga åtgärder.

Några tillsynsområden som i VP 2011, framstår som särskilt viktiga att nå resultat inom är:

Energianvändning och störningar från transporter; flera kommuner har under de senaste åren börjat inkludera energieffektiviseringsfrågorna där utvecklingen upplevs gå allt för långsamt. Här utvecklas tillsynsmetodiken och frågorna om energieffektivisering ska på ett mer samlat sätt ingå i 2011 års planering. Växthusgasutsläppen från trafiken minskar inte trots en minskning av utsläppen per fordon. Här finns också en problematik rörande överskridande av miljökvalitetsnormerna för partiklar och kvävedioxid samt störningar från buller. Nämnden behöver lägga en större tyngd i tillsynsarbetet bland annat genom en samlad översyn av olika förvaltningars insatser.

Inomhusmiljön i skolor och förskolor; Det finns ett fortsatt stort behov av tillsyn och området lyfts också fram i kommunfullmäktiges budget. Brister som kräver uppföljning konstateras vid häften av inspektionerna och åtgärdsärendena har ackumulerats under åren. Dessa behöver drivas till slut för att uppnå syftet med tillsynen, dvs. säkerställandet av en god inomhusmiljö och att olägenheter för barnens hälsa har undanröjts.

Olägenhetsärenden och störningar i bostäder; Här behövs insatser för att effektivare kunna hantera den stora mängd olägenhetsärenden som kommer in varje år. Långsiktigt är målet att klagomålen ska minska genom att framför allt tillsynsinsatserna mot fastighetsägarna ska få effekt.

Tillsynen av kemiska produkter; Förvaltningen har en viktig roll att genom tillsynen säkerställa att de varor som säljs i Stockholm är fria från förbjudna ämnen och att farliga kemiska substanser undviks.

Avfallstillsyn: Enligt de svenska miljömålen anges att minst 35 % av matavfallet ska samlas in för biologisk behandling vilket även återges i det regionala och lokala miljömålen. För God bebyggd miljö - mål och delmål för avfall (2005–2015) framgår bl.a. att senast år 2010 ska minst 35 % av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Det är därför viktigt att öka tillsynsinsatserna på avfallssidan för att öka mängden matavfall till behandling.

Nämndens projekt- och programverksamhet är ett viktigt redskap för stadens miljöpolitik och kan långsiktigt driva förändrings- och utvecklingsarbete. Nämndens programområden är alla viktiga delar i stadens miljöpolitik. Här kan nämnas klimatarbetet inkl energieffektiviseringen, miljöbilsprojekten, arbetet mot buller, arbetet med vattenprogrammet för god vattenstatus.

Enheterna Miljöanalys och SLB analys bistår med viktiga faktaunderlag och kunskapsuppbyggnad. Verksamheten utgör ett viktigt stöd för stadens miljöprogramarbete och är hörnpelaren i stadens information om miljöfrågor genom Miljöbarometern.

Av KF:s indikatorer nedan avser några miljöförvaltningens egna förhållanden medan andra avser hela staden och där miljöförvaltningen svarar för uppföljningen.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	År
Andel elbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon	8 %	tas fram 2011	År
Andel fordon som använder odubbade vinterdäck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	År
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	95 %	85 %	År
Andel medarbetare som under arbetstid använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten	100 %	85 %	År
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	Månad
Andel sjöar med minskad eller bibehållen total fosforhalt	83 %	83 %	År
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	tas fram av nämnden	År
Antal dygn där dygnsmedelvärdet för kvävedioxid (NO ₂) överskrider 60 µg/m ³	7	max 7 dygn/år	År
Antal dygn där dygnsmedelvärdet för partiklar (PM 10) överskrider 50 µg/m ³	35	max 35 dygn/år	År
Utsläppen av växthusgaser	3,4	3,4 ton/inv	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Fokus på att göra myndighetskontakter och tillsynsverksamhet gentemot företag lättillgänglig, effektiv och serviceinriktad	2011-01-01	2011-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Genomföra informationsprojektet Klimatneutrala stockholmare	2009-01-01	2011-12-31
Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas	2011-01-01	2011-12-31
Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas	2011-01-01	2011-12-31

NÄMNDMÅL:**1.3.1 MHN ska genom sin expertkompetens bidra till att målen i Stockholms miljöprogram och andra program genomförs och följs upp**

Nämndmålet innebär bl.a. att Miljöförvaltningen ska följa upp delmål som nämnden har uppföljningsansvar för i Miljöprogrammet. Av anvisningarna för VP 2011 framgår att de uppföljningsansvariga nämnderna ska utveckla indikatorer och/eller aktiviteter för att följa upp målen i programmet. Nämnden har sedan tidigare beslutat om ett flertal aktiviteter av vilka de flesta följdes upp i ÅR 2009. Indikatorer som används för uppföljning framgår av bilaga 2:3. Indikatorn för uppföljning av oönskade ämnen i rötslam (2.1.1 Medelkoncentrationen av metaller och organiska miljögifter i rötslam per år”) föreslås ersättas av två indikatorer; en för fyra metaller och en för tio organiska ämnen där indikatorerna utgörs av index som visar på förändringar av förekomsten av ämnena. Dessutom tillkommer indikatorn 6.2.3. Andel flerbostadshus där radonhalten understiger 200 Bq/m³.

Programperioden för nuvarande miljöprogram upphör vid utgången av 2011 och arbetet med att ta fram ett nytt miljöprogram genomförs under 2011. Miljöförvaltningen förväntas få en viktig roll i detta arbete.

Arbetet med miljöprogrammet innefattar följande aktiviteter:

- Samordning, uppföljning och kommunikation av Miljöprogrammets delmål som berör MHN.
- Redovisa en undersökning av stockholmarnas attityder till miljö och miljöarbete (Medborgarenkäten).
- Bidra i stadens arbete med att ta fram ett nytt miljöprogram för Stockholm

Som representant för MHN och Stockholms stad deltar förvaltningen i olika externa samarbetsformer för att utveckla arbetet och bevaka nämndens och stadens miljö- och naturvårdsintressen. Externa samverkansaktiviteter som ingår i detta arbete sker i följande förbund, nätverk och dylikt.

- Bällstaågruppen.
- Igelbäcksggruppen.
- Svealands Kustvattenvårdsförbund.
- Delta i referensgrupp om GIS-verktyg för ekologiska samband (Stockholm Resilience Center och KTH).
- Storstadssamarbete med Göteborg och Malmö.
- Tyresåns Vattenvårdsförbund.
- Södertörnsekologerna.
- Det nationella nätverket Naturens År.
- Stockholms kemikalieforum – utveckla kontakter med näringslivet om kemikalier i varor.
- Medverka i framtagande av City Biodiversity Index – Stockholm Resilience Center.
- Delta i Naturvårdsverkets referensgrupp för screening av miljögifter.

Verksamhetsplan Nämnd

- Stadens naturvårdsnätverk.

Målet innebär också att stödja tillsynsarbete, stadens klimatarbete, miljömålsarbete, planhandläggning, ÖP etc. Här ingår följande aktiviteter:

- Samordna förvaltningens internationella miljöarbete och aktivt bidra till Eurocities nätverket.
- Delta i stadens internationella nätverk, för detta Europaforum.
- Medverka till upphandlingsstöd för serviceförvaltningen när det gäller kemikalier i varor
- Söka projektmedel för upphandlingsstöd för kemikaliefrågor på serviceförvaltningen.
- I samarbete med andra förvaltningar utveckla information om natur på webben, samt på andra sätt informera om stadens natur och naturvårdsarbete.
- Implementera resultat, t.ex. från projektet Nya gifter - nya verktyg, i Miljöprofilområdena.
- Expertfunktion vid förfrågningar från allmänhet, kollegor och företag.
- Informera om miljögiftsprojekt där förvaltningen deltagit, ScorePP, Nya Gifter och COHIBA
- Delta i projektet miljö kvalitetsnormer för vatten i fysisk planering under ledning av SBK.
- Ta fram en gemensam lagringsmiljö för Miljöförvaltningens geografiska miljöinformation.

Häruöver samordnar Miljöförvaltningen, på uppdrag av KSL, länsstyrelsen och länets kommuner, verksamheten inom Miljösamverkan Stockholms Län; koordinering av samverkansprojekt, kommunikation, verksamhetsutveckling och administration.

NÄMNDMÅL:

1.3.2 0 % av de kontrollerade evenemangen där barn och ungdomar har tillträde skall ha ljudnivåer över gällande riktvärde.

Målet syftar på delmålet 6.5 i stadens miljöprogram "Staden ska verka för att barn och ungdomar inte utsätts för skadliga höga ljudnivåer vid konserter, diskotek och evenemang". För uppföljningen används en indikator baserad på de ärenden som inkommer om höga ljudnivåer på evenemang där barn och ungdomar har tillträde, och där ljudnivåer över gällande riktvärde för höga ljudnivåer mätts upp.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
6.5.1 Andel evenemang, där barn och ungdomar har tillträde, som har ljudnivåer över gällande riktvärde	0 %	År

NÄMNDMÅL:

1.3.3 Av flerbostadshusen ska 100 % vara kontrollerade avseende radon till 2020.

Indikatorn omfattar andelen flerbostadshus i Stockholm stad som kontrollerats avseende radon och har en radonhalt lägre än 200 Bq/m³, och syftar till en uppföljning av det nationella miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö och delmålet God inomhusmiljö. Med kontrollerats avses att mätning av radonhalt har påbörjats i fastigheten.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
6.2.1 Andelen flerbostadshus som kontrollerats avseende radon	100 %	År

NÄMNDMÅL:**1.3.4 Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsyn**

Under detta mål redogörs för tillsynen som helhet vilket innebär att här tas samtliga tre nämnmål som berör tillsynen upp. Detta för att få bättre överblick och sammanhang i presentationen av tillsynen. Att separata nämndmål finns kvar betonar respektive måls viktiga aspekter på tillsynen och ger möjlighet till att uttryckligen ange måluppfyllelse. Under de övriga tillsynsmålen hänvisas till detta mål.

De tre mål som tas upp här är:

Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsyn: här redogörs för tillsynens inriktning och förväntade effekter. Redogörelsen sker efter lagstiftning, ansvarig tillsynsavdelning och område/bransch. Nämnden vill få en ökad resultatorientering genom att ta fram indikatorer som ska visa på effekter av tillsynen eller tillståndet inom olika branscher. Dessa framgår av tillsynsplanen i bilaga 2:2.

Utföra tillsyn motsvarande avgiften: Taxan är satt enligt självkostnadsprincipen och den avgift som företag betalar för tillsyn ska i stort motsvara den tillsyn som man också får. Samtliga företag i en bransch kan ofta inte räkna med tillsyn under ett år om man betalar en fast årlig avgift men branschen och företagen ska täckas av under en lite längre tidsperiod av några år, allt beroende på behov och de bedömningar som görs för branschen. I de fall tillsynen bedrivs med sk. timavgift motsvarar faktureringen direkt den nedlagda debiterbara tiden. För varje lagavsnitt kommenteras de timmar som ska utföras. Detaljerade branschvisa uppgifter framgår av tillsynsplanen i bilaga 2:2.

Snabb och effektiv service: Tillsynen berör tusentals verksamhetsutövare i staden och servicen är en viktig aspekt. Nämnden har fått goda omdömen i tidigare undersökningar (NKI) och följer sedan flera upp punktligheten i vissa typer av ärenden, så kallade punktlighetsmål. Punktlighetsmålen framgår som indikatorer.

BÄTTRE MILJÖ OCH HÄLSA GENOM ÖKADE EFFEKTER AV TILLSYN**Tillsyn enligt miljöbalken****Kapitel 7 Miljöbalken, Skyddade områden, avdelningen Plan och miljö**

Tillsyn av kommunalt skyddade naturområden, varav det i staden finns åtta stycken. I tillsynsarbetet kontrolleras efterlevnaden av syften, föreskrifter, dispenser och andra beslut som fattats med stöd av miljöbalken. För arbetet används totalt cirka 1 500 timmar varav cirka 1170 timmar debiteras.

Tillsynen av de skyddade naturområdena kommer även år 2011 i stor utsträckning att påverkas av de infrastrukturprojekt som planeras och genomförs, t.ex. E18 förbi Igelbäckens kulturresevat och Förbifart Stockholm som berör fyra av stadens skyddade områden. Även om stora delar av leden dras under jord kommer förarbeten samt tillfartsvägar till etableringsytor för t.ex. arbetstunnlar och ventilationstorn att innebära ökat tillsynsbehov. Tillsynen syftar här till att minimera intrång, störningar för friluftslivet och förlust av biologisk mångfald under många år framöver i berörda reservat. I övrigt kommer tillsyn att krävas för övriga aktiviteter i reservaten som kräver tillstånd eller dispens från föreskrifter och andra beslut som fattats med stöd av miljöbalken.

Verksamhetsplan Nämnd

Ett arbete kommer att initieras inom staden för att säkerställa nya områden för områdesskydd, i första hand kommer Årstaskogen och Älvsjöskogen att utredas för naturreservat. När beslut har fattats för dessa områden kommer även dessa områden att kräva tillsyn.

Kapitel 9 Miljöbalken, Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Tillsynen inom kapitel 9 utövas både av avdelningen för Plan och miljö och avdelningen för Hälsoskydd. Avdelningen för Plan och miljö bedriver tillsyn inom 21 tillsynsområden. För tillsynsarbetet används totalt cirka 17 500 timmar varav cirka 11 200 timmar debiteras. Avdelningen Hälsoskydd bedriver här tillsyn inom 15 tillsynsområden och använder totalt drygt 36 100 timmar varav cirka 17 900 timmar debiteras verksamhetsutövare.

Avdelningen Plan och miljö

Energianvändning och störningar från transporter är två områden som är särskilt viktiga att nå resultat inom.

Energianvändning omfattar såväl minskning av energianvändning som konvertering från fossila bränslen till förnybara och omfattas av miljöbalkens 2kap. §5. Till viss del sker en spontan utveckling i samhället där verksamheter dels genomför energieffektiviseringsåtgärder och dels byter ut fossila bränslen till förnybara. Samtidigt kan man konstatera att utvecklingen går alltför långsamt trots att effektiviseringsåtgärder typiskt sett är företagsekonomiskt lönsamma. Energimyndigheten konstaterade för ett par år sedan att 80 % av de lönsamma åtgärderna inte genomförs, framför allt på grund av kunskapsbrist. Inom miljötillsynen har flera kommuner, inklusive Stockholm, de senaste åren börjat inkludera energieffektiviseringsfrågor. Det kan t.ex. röra sig om att begära in redovisningar av planer med åtgärder för energieffektivisering och sedan följa upp planernas genomförande. Eftersom området är relativt nytt finns dock en viss osäkerhet som behöver överbryggas. Miljöförvaltningen avser att på ett mer samlat sätt inkludera energieffektiviseringsfrågorna i 2011 års tillsynsplanering.

Det ökade trafikarbetet i Stockholm leder till att växthusgasutsläppen inte minskar trots en minskning av utsläpp räknat per fordon. Detta gäller även utsläpp av kvävedioxider där minskningen som konstaterats planat ut under senare år och reduktionen i utsläpp per fordon motverkas av en ökad trafikmängd. Dubbdäcksförbudet på en gata i Stockholm har lett till en ca 10 % minskning av dubbdäcksanvändning vilket kan antas ha givit en något minskad partikelhalt i Stockholmsluften. Miljökvalitetsnormerna för både partiklar och kvävedioxid överskrids dock fortfarande kraftigt och förväntas så göra under närmaste åren om inte nya och kraftfulla åtgärder vidtas. De åtgärder som vidtagits enligt åtgärdsprogrammen som togs fram 2004 har inte varit tillräckliga. Transporter av varor och tjänster förväntas också fortsätta öka som konsekvens av en ökad befolkning och därigenom generera störningar i form av luftföroreningar och buller. Andelen stockholmare som anser sig störda av trafikbuller har ökat under senare år trots stadens bullerskyddsarbete. Förvaltningen behöver sammanfattningsvis lägga än större tyngd i tillsynsarbetet för att minska de negativa effekterna av transportarbetet i Stockholm och minska exponeringen av luftföroreningar och buller.

Vägtrafik

Inom tillsynen av vägtrafik bedöms ökade insatser krävas för:

- Miljökvalitetsnormer för luft. De åtgärder som hittills vidtagits för att normerna ska uppnås har inte varit tillräckliga. Om juridiska möjligheter ges att införa förbud mot dubbdäck i innerstaden och detta införs, samt efterlevs, bedöms normen för partiklar PM10 klaras. Trafik- och renhållningsnämnden har inte redovisat tillräckliga åtgärder för att normen för kvävedioxid ska kunna klaras.

- Miljö kvalitetsnormer för buller utgör inte gränsvärdesnormer på motsvarande sätt som för luft. Däremot överskrider fortfarande gällande riktvärden i mycket stor omfattning. De åtgärder utifrån åtgärdsprogrammet som hittills vidtagits för att normerna ska uppnås har inte varit tillräckliga.
- Lågbullrande vägbeläggningar. Det behövs såväl fortsatt utveckling av lågbullrande beläggningar och lokala insatser vid särskilt utsatta platser som att vägarnas akustiska egenskaper beaktas i det dagliga drift- och underhållsarbetet.
- Bullerstörningar från SL-bussar. Verksamhetsutövarna Trafik- och renhållningsnämnden och SL behöver ta fram strategi och handlingsplan för att åtgärda bullerstörningar från bussarna.
- Vibrationsstörningar från det kommunala vägnätet. Verksamhetsutövaren trafik- och renhållningsnämnden behöver ta fram en handlingsplan för att förebygga vibrationer. De behöver även utreda och lämna beslutsunderlag för drygt tjugo äldre klagomålsärenden som finns hos miljö- och hälsoskydds-nämnden.

Transportintensiva verksamheter

Miljöpåverkan från transportsektorn i Stockholm är betydande, det gäller framförallt utsläpp till luft (NOx, PM 10 och koldioxid) och uppkomst av buller. Därför är det viktigt att de företag som bedriver transportverksamhet i Stockholms stad har en väl fungerande egenkontroll och arbetar aktivt med att minska verksamhetens miljöpåverkan. Generellt gäller att stora aktörer har en mycket god egenkontroll medan egenkontrollen hos de mindre är sämre. De senaste åren har de flesta verksamheterna fått tillsyn varför tillsynen inom branschen minskas under 2011.

Depåer

I Stockholm finns drygt tio depåer för underhåll av bussar och tåg. De flesta depåerna har större fordonstvättar. De viktigaste miljöfrågorna är hantering av kemikalier och bränslen, utsläpp till vatten. Anläggningarna genererar buller och klagomål från boende i närliggande bostäder inkommer till förvaltningen. Ansvariga verksamhetsutövare är SL:s entreprenörer. Det innebär att nya verksamhetsutövare tillkommer relativt ofta då SL gör nya upphandlingar. Förvaltningen får i samband med entreprenörsbyten lägga relativt mycket tillsynstid på information och rådgivning till de nya entreprenörerna.

Motorbanor

I Stockholm finns sex motorbanor som nämnden har tillsyn över, tre inomhus och tre utomhus. Den viktigaste miljöfrågan för dessa verksamheter är buller till omgivningen och då framförallt från de två större utomhusverksamheterna i Hansta naturreservat och på Gubbängens speedwaybana. 2010 fattade nämnden beslut om, att förutom träningsverksamhet, tillåta Järva Motorklubb att bedriva tävlingsverksamhet i Hansta. Beslutet har överklagats och är under prövning. Samma sak gäller nämndens beslut att godta anmälan om fortsatt speedwayverksamhet på Gubbängens IP. Under 2011 väntas beslut från länsstyrelsen i dessa frågor. För motorcrossverksamheten i Hansta naturreservat krävs särskilda skyddsåtgärder i motorklubbens egenkontroll för att minska störningar i det känsliga område där verksamheten bedrivs.

Spårtrafik

Tillsyn bedrivs över befintliga spårtrafikanläggningar omfattande totalt ca 15 mil spår (Trafikverket och SL). Tillsynen kommer att prioriteras även i fortsättningen för att minska dess påverkan på Stockholms stad vad gäller i första hand buller. Fortfarande utsätts ca 50 000 stockholmare för höga bullernivåer från spårtrafiken. Även luftföroreningar i tunnelmiljö och vibrationer är områden som tas omhand i tillsynen kopplade till spårtrafiken.

Verksamhetsplan Nämnd

Flyg

I tillsynen över flyget kommer Bromma flygplats att prioriteras även fortsättningsvis för att minska dess påverkan på stockholmarna vad gäller buller samt utsläpp till luft, mark och vatten. Tillsynen kan komma att öka i betydande grad när slutgiltiga villkor beslutas av Högsta domstolen främst avseende bullerisoleringsåtgärder för berörda fastigheter.

Hamn och sjöfart

Verksamheterna inom branschen består av tillståndspliktiga hamnar/kajer som kan ta emot fartyg med större bruttodräktighet än 1350 ton. För närvarande finns det fyra stycken sådana hamnar som tillhör Stockholms Hamn AB samt en tillfällig hamn i Hjorthagen som Exploateringskontoret tagit i bruk. Under 2011 kommer även en tillfällig hamn i Sättra (planeras att tas i bruk under byggtiden av Förbifarten) att tillståndsprövas. På Skeppsholmen och Riddarholmen finns det även hamnar/ kajer som inte är tillståndspliktiga som ägs av Statens Fastighetsverk. Tillsyn bedrivs även mot rederier och annan kommersiell båttrafik. Buller samt utsläpp till luft och vatten från fartyg som trafikerar hamnarna är de viktigaste miljöfrågorna. Andra frågor som bedöms som relevanta att bevaka är kemikalie- och avfallshanteringen inom de olika hamndelarna.

Byggande av infrastruktur

Stockholm är en starkt växande stad med många pågående exploateringsprojekt som t.ex. byggande av Citybanan, Norra länken, Norra stationsområdet och förberedelse för ombyggnad av Slussen. Vad gäller Citybanan är projektet det mest omfattande som genomförts i Stockholm i modern tid. I dagsläget har endast arbetstunnlar byggts. Under 2011 påbörjas arbetet med att spränga spårtunnlar genom centrala staden, från Södermalm till Tomtebodan. Dessutom kommer två underjordiska stationer att sprängas ut, en i anslutning till centralstationen och en vid Odenplan. Arbetena kommer inte bara att ge störningar i form av stömljud p.g.a. sprängningar och borrar, utan även av transporter då miljontals ton sprängmassor ska transporteras ut från tunnelbyggena. Tillsynen sker dels genom regelbundna möten med projektens miljöorganisationer och dels genom riktade inspektioner hos byggherrarnas entreprenörer ute på arbetsplatserna.

Energianläggningar

I branschen ingår stora energiproduktionsanläggningar och avfallsförbränningsanläggningar, de flesta kopplade till fjärrvärmenätet (A-anläggningar, B-anläggningar) samt mindre olje- och fastbränslepannor (C-anläggningar och U-anläggningar). Därutöver ingår ett spaltgasverk (B-anläggning) med distributionsnät samt anmälningspliktiga värmepumpar med en effekt över 10 MW. Fjärrkylanläggningarna är ofta samlokaliserade med fjärrvärmeanläggningarna och ingår därför i branschens tillsynsansvar. Kraftledningar och jordförlagda elkablar ingår också i branschen, liksom distributionsnäten för fjärrvärme och fjärrkyla. Framtida eventuella vindkraftsanläggningar kommer att ingå. De viktigaste frågorna för tillsynen är att verka för att utsläpp till luft, mark och vatten från verksamheterna begränsas och att verksamheterna bedrivs så energieffektivt som möjligt.

För de större energianläggningarna, t.ex. Fortums, utgörs den löpande tillsynen framförallt av regelbundna inspektioner och deltagande vid periodiska besiktningar. I tillsynen ingår även hantering av tillståndsremisser, ändringsanmälningar, bedömning och utvärdering av provotidsvillkor, vägledning framför allt kring tolkning av föreskrifter, hantering av klagomål och granskning av miljörapporter. Under 2011 görs en särskild satsning kring Fortums hantering av freonhaltigt isoleringsavfall. Även avvecklingen av spaltgasverket kommer att kräva särskilda insatser. Fortum förväntas i början av 2011 inkomma med en anmälan om ändring av panna för det nya kraftvärmeverk som ska byggas i Värtan. Byggandet av det nya verket beräknas komma igång under 2011 och kräva

särskilda insatser. Prövotidsredovisning för fastställande av slutliga villkor för utsläpp av renat kondensatvatten till Mälaren från Högdalenverket inkommer under 2011.

Energianvändning i fastigheter

Branschen omfattar alla fastigheter men med tyngdpunkt på kommersiella fastigheter samt flerfamiljshus. Definitionen av flerfamiljshus är fastigheter med minst tre enskilda hushåll. Det är svårt att uppskatta det totala antalet objekt inom branschen men uppskattningsvis finns mellan 7 000 och 10 000 stycken. Tillsynen av flerfamiljshus koordineras med Hälso- och skyddsavdelningens tillsyn över fastighetsägares egenkontroll där energianvändning är en del av tillsynen. Energianvändningen i flerfamiljs- och kommersiella fastigheter har stora potentialer att effektiviseras. Energimyndigheten har uppskattat energieffektiviseringspotentialen till i storleksordning 30 procent. Detta utan alltför långtgående åtgärder som också typiskt sett är kostnadsbesparande.

Avfall

Tillsynen inriktas på hantering, sortering, återvinning och förvaring av avfall. Felaktig hantering innebär bl.a. risk för spridning av metaller, oljor och kemikalier till miljön. Branschen består av många objekt av väldigt varierande storlek – alltifrån stora skrothanterare till små mellanlager för farligt avfall, t.ex. i en radiobutik. Sju verksamheter lämnar miljörapport och förutom granskning av denna ingår i tillsynen över dessa även hantering av tillståndsremisser, ändringsanmälningar, bedömning och utvärdering av provotidsvillkor, tillsynsvägledning framför allt kring tolkning av föreskrifter, m.m. Övriga verksamheter med årsavgift besöks med tillsynsintervall som anges i årlig tillsynsplan.

Avloppsreningsverk

För stora miljöfarliga verksamheter, som avloppsreningsverken, utgörs den löpande tillsynen framförallt av regelbundna kvartalsvisa möten där driften och avvikelser går igenom. I tillsynen ingår även hantering av tillståndsremisser, ändringsanmälningar, bedömning och utvärdering av provotidsvillkor, tillsynsvägledning framför allt kring tolkning av föreskrifter, hantering av klagomål och granskning av miljörapporter. Beroende på pågående projekt/arbeten har mer tid än planerat fått läggas på branschen under 2010. Projekten kommer att avslutas under 2011.

Bensinstationer/biltvätt

Branschen består av ca 110 objekt. De större biltvättarna inspekteras årligen medan tillsynsintervallet för de mindre tvättarna och bensinstationer är vart tredje år. För anläggningar som förelagts provtagning granskas resultaten i årsrapport som tillställs förvaltningen. Omstruktureringar, uppköp och introduktion av franchisetagare i branschen har inneburit många ägarbyten de senaste åren. Förutom administrativt arbete innebär detta ökat behov av besök på verksamheterna för att informera nya verksamhetsutövare.

Verkstad/elektronik/mönsterkort

I branschen finns ett 70-tal objekt med periodiskt återkommande tillsyn. Verksamheterna är av mycket varierande storlek och spänner från tillståndsgivna företag som lämnar miljörapport mm till mycket små verksamheter som, trots liten produktion, omfattas av anmälningsplikt. Inlämnade miljörapporter granskas och för dessa företag ingår i tillsynen även hantering av tillståndsremisser, ändringsanmälningar, bedömning och utvärdering av provotidsvillkor, tillsynsvägledning framför allt kring tolkning av föreskrifter, m.m. Övriga verksamheter med årsavgift besöks med tillsynsintervall som anges i årlig tillsynsplan.

Verkstäder, U-verksamheter

Verksamhetsplan Nämnd

Antalet verksamhetsutövare uppskattas till 300 till 500. Målsättningen är att besöka 75 – 100 företag årligen och tillsynen inriktas på att säkerställa en god hantering/förvaring av kemikalier och avfall. Utsläpp till vatten (avloppsnätet) är en annan viktig fråga. Många verksamheter startas, läggs ner eller byter ägare varför mycket tid åtgår för att hålla tillsynsregister uppdaterat.

Kemisk industri, inkl läkemedel

Läkemedels- färg- och kemikaliebranschen är en sammanslagning av verksamheter som hanterar stora volymer riskkemikalier, omformar plaster eller rengör behållare som innehållit kemikalier. Många av företagen i branschen förbrukar mycket energi varför detta, tillsammans med kemikaliehantering, är de frågor som står i fokus för tillsynen. Sju verksamheter har tillstånd och lämnar därför miljörapport med åtföljande arbete för myndigheten.

Grafiker

Branschen består av 30-talet objekt med periodiskt återkommande tillsyn, alltifrån stora tillståndspliktiga verksamheter till relativt små. Tillsynen inriktas främst på kemikalie- och avfallsfrågor. För de företag som har tillstånd eller är anmälda bedrivs tillsynen i form av granskning av miljö-/årsrapporter, inspektioner, behandling av ändringsanmälningar, klagomål och tillståndsgivning etc. Övriga verksamheter med årsavgift besöks med tillsynsintervall som anges i årlig tillsynsplan. Övergång till digital teknik minskar antalet tillsynsobjekt.

Kemtvättar

Den helt dominerande tvättvätskan är perkloretylen som är ett ur miljösynpunkt besvärligt lösningsmedel. Tillsynen inriktas därför på att minimera förluster av perkloretylen och avfallshantering. Branschen består av ett 50-tal objekt och huvuddelarna i tillsynen består av granskning av årsrapporter och tillsynsbesök. Ägarbyten är vanliga och i dessa sammanhang besöks anläggningarna för att informera de nya verksamhetsutövarna om kraven inom branschen.

Kross/betong/asfalt

Anläggningarna påverkar omgivningen främst genom buller och damning, för asfalttillverkning kan även luktolägenheter förekomma. Tillsynen bedrivs i form av granskning av miljö-/årsrapporter, inspektioner, behandling av ändringsanmälningar, klagomål och tillståndsgivning etc. För ett företag pågår tillståndsprövning.

Livsmedelsindustri

Branschen består av 20-talet objekt där i stort sett alla besöks årligen. De stora frågorna är avfalls- och kemikaliehantering samt energianvändning. För 2011 planeras fortsatt fokus på energifrågan.

Oljehamnen

Den största risken för miljöpåverkan utgörs utsläpp av flyktiga organiska kolväten till luft, utsläpp av oljehaltigt vatten till recipient samt risk för förorening av mark. För dessa stora miljöfarliga verksamheter utgörs den löpande tillsynen framförallt av regelbundna inspektioner och deltagande vid periodiska besiktningar. I tillsynen ingår även hantering av tillståndsremisser, ändringsanmälningar, bedömning och utvärdering av provotidsvillkor, tillsynsvägledning framför allt kring tolkning av föreskrifter, hantering av klagomål och granskning av miljörapporter. Under året kommer en handfull företag att omprövas då tillstånden löper ut vid utgången av året.

Avdelningen Hälsoskydd

Avdelningen bedriver tillsyn med inriktning på verksamheter som kan ha inverkan på miljön och hälsan. Inom vissa områden bedrivs återkommande tillsyn t ex förskola/skola och bassängbad, medan Verksamhetsplan Nämnd

tillsyn av andra områden sker i form av kampanjer, t ex tillsyn av hygienverksamheter. Hantering av olägenhetsärenden kopplade till boendemiljön och handläggning av värmepumpstillstånd är andra tillsynsområden.

Skola och förskola

Tillsynen av skola/förskola fokuserar på inomhusmiljön, hygien – och smittskydd. Området har fortsatt stort behov av tillsyn och brister som kräver uppföljning konstateras vid hälften av inspektionerna. Vanliga brister är otillräckliga luftflöden och buller från installationer. Uppkomna åtgärdsärenden har genom åren ackumulerats och därför behövs extra resurser för att driva dessa till avslut. Det är först då som syftet med tillsynen har uppnåtts dvs. säkerställande av god inomhusmiljö och att olägenheter för barnens hälsa har undanröjts.

Under året planeras 200 inspektioner av stadens cirka 1200 förskolor och skolor genomföras. Därutöver ska arbetet med att driva åtgärdsärendena till avslut intensifieras. Avdelningen hanterar även anmälningar av förskole- och skolverksamheter, och dessa beräknas öka under de kommande åren med ca 40 nya verksamheter per år. Således kommer det totala antalet verksamheter aktuella för tillsyn att öka med motsvarande antal.

Äldreboenden

Verksamheterna har i huvudsak en väl fungerande egenkontroll och därför planeras mindre omfattande inspektioner samt en informationsinsats under året. Inspektionerna kommer i huvudsak att inriktas på kontroll av varmvattentemperaturen på grund av ökad risk för legionella hos äldre.

Fastigheter

Riktad tillsyn av fastighetsägares egenkontroll bedrivs för att förebygga olägenhet för människors hälsa och minska miljöpåverkan från fastigheter. I tillsynen 2010 har vi fortsatt sett att kunskapen om miljöbalken och fastighetsägarens ansvar varierar beroende på sakområde. Mindre bostadsrättsföreningar har en dålig allmänkunskap om miljöbalkens krav och i dessa fall bidrar tillsynen främst att öka kunskapen för att undvika framtida störningar. Ett område som generellt uppvisat brister är varmvattentemperatur och risk för legionella. Under 2011 kommer urvalet att kompletteras med fastigheter där förvaltningen tidigare hanterat klagomål samt fått indikationer på att fastigheternas tillstånd generellt är i dåligt skick .

Restauranger och evenemang

Även inom detta område bedrivs tillsyn avseende egenkontroll för att förebygga störning. Störning från restauranger utgör en stor andel av störningarna i bostaden. Under 2010 har inga stora brister upptäckts vid inspektionerna och diskussion om egenkontroll. Urvalet och arbetssättet kommer att ses över inför 2011 för att säkerställa att inspektioner görs på de verksamheter med störst störningsrisk. Inom evenemangssidan görs inspektioner och ljudnivåmätning avseende hörselskaderisk.

De största aktörerna som utgör en klar majoritet av alla evenemangsarrangörerna har redan kontrollerats och hos dessa fungerar egenkontrollen bra. Inför 2011 kommer därför tillsyn endast att ske vid indikation/klagomål från allmänheten. Miljöförvaltningen besvarar remiser avseende utskänkningstillstånd med avseende på störningsrisk för boende. Detta bedöms som relevant att fortsätta med eftersom det ger oss möjlighet att arbeta förebyggande avseende restaurangers öppettider och därmed risk för uppkomst av störning.

Utredning av olägenhetsärenden om störningar i bostäder, t.ex. buller, fukt, ventilation mm. Mängden inkomna ärenden uppskattas till cirka 650 st. På sikt är målet att antalet klagomål ska minska genom att tillsynsinsatserna framförallt gentemot fastighetsägare ska få effekt.

Cirka en tredjedel av inkomna olägenhetsärenden avser fukt, mögel och ventilation . Ärendena är ofta komplicerade och kräver metodisk och kunskapsstung handläggning. Avdelningen har under ett par år haft stor personalomsättning och i samband med detta förlorat mycket erfarenhet i synnerhet inom områdena fukt, mögel och ventilation. Behovet av kompetensutveckling och erfaren personal inom dessa sakområden är därför stort. Avdelningen har behov av specifik expertkunskap inom området för att stärka upp handläggningen och bevaka de senaste forskningsrönen inom inomhusmiljö och hälsa.

Införandet av e-tjänsten för anmälan av missförhållanden underlättar för invånarna att komma i kontakt med myndigheten. Antalet anmälningar kan komma att öka när tjänsten blir mer känd.

Telefonsamtal och e-post från allmänheten.

Telefonsamtal och e-post från allmänhet och verksamhetsutövare besvaras genom hälsoskydds externa och interna kundtjänst. Första mottagare för samtalen är Serviceförvaltningens Kontaktcenter som i sin tur vidarekopplar samtal som de inte kan eller ska besvara. Samtalen vidarekopplas till avdelningens interna kundtjänst Direktservice som bemannas av inspektörer. Arbetssättet innebär att avdelningen aktivt styr de inkommande samtalen till ett telefonnummer med konstant bemanning under kontorstid. Resultatet blir god service för de som ringer till avdelningen. Dessutom frigörs handläggningstid för övriga inspektörer på avdelningen som tack vare kundtjänsten inte blir avbrutna i sin handläggning. Målsättningen är att enkla frågor besvaras av Kontaktcenter och att de mer komplicerade frågorna besvaras av inspektörer.

På årsbasis beräknas ca 17 000 samtal inkomma till Kontaktcenter varav ca 3200 vidarekopplas till Direktservice. Mängden inkomna mail har ökat och uppskattas till 3 000 per år. Telefonsamtalen till Kontaktcenter har ökat kraftigt under 2010.

Bassängbad

Under 2011 kommer arbetet med att stärka verksamhetsutövarnas egenkontroll att fortsätta. Förvaltningen har identifierat ett stort utbildningsbehov hos verksamhetsutövarna. Flera av badanläggningarna kommer även att inspekteras inom ramen för den ordinarie tillsynen.

Hygienverksamheter

Tillsynen 2011 omfattar registrering och tillsyn på nyanmälda verksamheter, hantering av inkomna klagomål och en riktad tillsynskampanj. Under 2009 ökade antalet nyanmälningar och trenden fortsatte 2010. Förvaltningen ser inte att trenden kommer att förändras 2011 utan kommer att lägga mer resurser på området jämfört med tidigare. Tillsynskampanjerna 2008 och 2009 visade att behovet av tillsyn på kända objekt är mindre än förväntat. Den bedömningen kvarstår inför 2011. En grupp verksamheter som förvaltningen inte tidigare besökt är hudvårdssalonger där det förekommer olika former av behandlingar förenade med höga krav på rena instrument, t.ex. kosmetisk tatuering. Förvaltningen genomför därför en riktad kampanj till hudvårdssalonger.

Plaskdammar.

Tillsynen 2011 kommer att inriktas på enstaka besök av plaskdammar. Urvalet görs mot bakgrund av den omfattande inventering som förvaltningen utförde 2009 och 2010. Utöver stickprovskontrollerna kommer arbetet med att stärka verksamhetsutövarnas egenkontroll att fortsätta.

Radon

Tillsynen omfattar egenkontroll hos ägare av flerbostadshus avseende radon. Tillsynen sker genom att fastighetsägare uppmanas, alternativt föreläggs, att mäta radonhalt och vid behov åtgärda höga radonhalter. Målet är att radonhalten i bostäder i Stockholm ska vara lägre än 200 Bq/m³ senast år 2020. En sökfunktion för uppmätta radonhalter finns på stadens webbplats. Samtliga kommunala

fastighetsbolag har påbörjat radonmätningar av fastighetsbeståndet och i över 85 % av fastigheterna har mätningar redan utförts. Målet är att mätningar ska ha påbörjats i 100 % av de kommunala fastigheterna under mätsäsongen 2010/2011. Under 2010 har en omfattande genomgång av förvaltningens radonregister utförts för att säkerställa vilka fastigheter som är färdigmätta och godkända, vilket är en förutsättning för uppföljning av miljömålet för radon.

Strandbad

Inom Stockholms kommun finns 29 officiella strandbadplatser längs Mälarens stränder, Saltsjön och i mindre insjöar. 18 av strandbaden har över 200 badgäster per dag i genomsnitt och klassas därför som EU-strandbad. Övriga 11 benämns som kommunala strandbad. Tillsyn sker genom inspektioner under badsäsongen samt möten med ansvariga stadsdelar. Vid brister eller kontinuerlig dåliga badvattenprover kontaktas verksamhetsutövaren som i de flesta fall för Stockholms stad är stadsdelsförvaltningarna med krav på åtgärder eller utredningar. Badvattnet ska vara tjänligt från hygienisk synpunkt och målet med tillsynen är att ingen ska bli sjuk av att bada vid strandbaden. Utöver tillsynen utför förvaltningen på uppdrag badvattenprovtagning på samtliga strandbad i Stockholm samt algprovtagning på 5 strandbad. Rapportering sker löpande till smittskyddsinstitutets webbplats. Under badsäsongen 2010 var badvattenkvaliteten överlag god och inga farliga halter av potentiellt toxiska cyanobakterier, så kallad algblooming, uppmättes vid de besökta badplatserna.

Enskilda avlopp

Hantering av anmälningar och tillstånd, samt handläggning av inkomna olägenhetsärenden. Miljöförvaltningen bedriver riktad tillsyn mot enskilda avlopp i kommunen och prioriterar de som dels ligger i anslutning till strandbad och vattenförekomster som inte uppnår god vattenstatus och dels inom Östra Mälarens vattenskyddsområde. Målet är att inga enskilda avlopp ska göda eller tillföra smittämnen till badvatten eller dricksvatten. Arbetet utgår från de badvattenprofiler som tagits fram eftersom avloppslösningar på några fastigheter pekats ut som möjliga föroreningskällor. Under 2011 kommer den inventering av enskilda avlopp som påbörjats att fortsätta. En uppmaning kommer att gå ut till samtliga koloniträdgårdsföreningar om att inventera avloppslösningen i respektive koloniträdgård. Samarbetet med förvaltningar som förvaltar stadens fastigheter förstärks. Ett samarbete med Stockholm vatten kommer att inledas för att identifiera fastigheter med oklar avloppslösning.

Värmepumpar

Tillståndsprovning av ansökningar för att borra för bergvärme. Varje år inkommer mellan 1000-1200 ansökningar om tillstånd för bergvärme. Målet är att inga värmepumpsinstallationer ska orsaka skador på grundvatten eller på samhällsnyttiga installationer. Utveckling av e-tjänsten för ansökan av värmepumpstillstånd kommer att fortsätta under 2011 för att effektivisera handläggningen samt utöka servicen till medborgarna.

Kapitel 10 Miljöbalken, Förorenade områden, avdelningen Plan och miljö

Tillsynen avser fastigheter, byggnader, deponier eller mark som är så förorenad, att föroreningarna innebär risk för hälsa och miljö. Vanligt är att tillsynen initieras av att mark, som behöver tas i anspråk för byggande eller annan användning, befaras vara eller visar sig vara så förorenad att sanering krävs. Inom detta avsnitt utförs tillsyn totalt motsvarande cirka 4 700 timmar inom tre tillsynsområden varav cirka 3 600 timmar debiteras.

PCB

Inom PCB-tillsynen ska säkerställas att de fastigheter, byggda 1956-73, som ännu inte inventerats genomför sådan inventering av PCB. Med de slutdatum som gäller för sanering, 30 juni 2014 respektive 2016, förväntas antalet anmälda saneringar öka. Handläggningen består av beslut efter

anmälan, inspektion samt hantering av slutredovisning. Genom ändring av PCB-förordningen ska även avlägsnandet av fogmassor med PCB-halt mellan 50 och 500 mg/kg anmälas. Förordningsändringen klargjorde även förutsättningarna för dispens från saneringskravet samt hur tidigare omfogade fastigheter, där den nya fogmassan riskerar ha förorenats av den gamla, ska hanteras.

Kvicksilver

Arbetet med att nå kvicksilverfria tandvårdslokaler bedrivs genom tillsyn av 50-60 verksamheter årligen. Om avskiljare saknas uppmanas verksamheten installera sådan/sådana. I arbetet ingår även att behandla anmälningar om sanering av kvicksilverhaltiga rör. I staden finns 462 registrerade tandläkare som betalar tillsynsavgift. Av dessa har 64 % lokaler som är fria från kvicksilver. Under 2011 planeras särskild information om legionella till branschen och att frågan även ska tas upp vid besök hos tandläkarna. Se även avsnittet Övrig lagstiftning, Smittskyddslagen, nedan.

Förorenade områden

På grund av rådande lågkonjunktur det senaste året med ett svagt bostadsbyggande har den händelsestyrda tillsynen av historiskt förorenade områden varit låg. Nu vänder konjunkturen och sanering av förorenad mark, till följd av ändrad markanvändning, förväntas öka. Detta både när det gäller nystartade projekt och projekt som "legat på is" under konjunkturedgången. Tillsynen av dessa ärenden består av granskning av upplysningar om förorenad mark, tidiga samråd med verksamhetsutövare, beslut efter anmälan, inspektioner och granskning av slutrapporter. En stor del av tillsynsarbetet i större exploateringsprojekt sker i form av rådgivning på planeringsstadiet, d.v.s. innan miljöbalkens krav på upplysning om markföroreningar eller saneringsanmälan inträtt. Under 2011 kommer särskilt att fokuseras på masshanteringen över kommungränserna, för att få en bättre bild över transporter och återvinning mellan byggprojekt.

Kapitel 14 Miljöbalken, Kemiska produkter

Tillsynen avser kemikalier i varor och produkter och området är under utveckling. Tillsynsansvaret delas med Kemikalieinspektionen och rådgivningen är emellanåt begränsad, t.ex. när tillsynen avser oönskade men likväl tillåtna kemikalier. Samarbete sker med Göteborg och Malmö kring dessa tillsynsaktiviteter. För tillsynsarbetet inom detta lagavsnitt används totalt cirka 6 600 timmar varav cirka 4 700 timmar debiteras verksamhetsutövare inom tillsynsområden.

För närvarande behandlas förslag om att kommunernas generella tillsynsansvar som föreskrivs i miljöbalken ska tas bort och att ansvaret ska regleras genom en ändrad tillsynsförordning. Förslaget innebär möjlighet för kommuner att – som för större miljöfarliga verksamheter – begära att tillsynsansvaret delegeras till kommunen.

Avdelningen Plan och Miljö

Miljögifter i varor, systemtillsyn av detaljister

Denna tillsyn bedrivs i projektform och riktar sig till detaljister som kan ha miljöfarliga eller giftiga kemikalier i sina produkter, som tidigare har uppmärksammats inom projektet Nya Gifter. Förutom att se till att förbjudna kemikalier inte säljs, syftar tillsynen även till att säkerställa att butiker kan lämna information kring innehåll av de kemiska ämnen som finns på den s.k. kandidatlistan, dvs. ämnen som kan komma att förbjudas/begränsas. En annan del av tillsynen utgörs av kontroll av att kemikalier är korrekt märkta.

Avdelningen Hälsoskydd

Köldmedier

Tillsynen består av att kontrollrapporter tas emot och kontrolleras på anläggningar innehållande 10 kg köldmedium eller mer, samt handläggning av miljöskaktionsavgifter. Verksamhetsutövare ska ha en väl fungerande egenkontroll, vilket bland annat innebär att aggregaten ska kontrolleras med rätt intervall och att skrotade aggregat ska omhändertas på rätt sätt. E-tjänsten för inrapportering av köldmedierapporter är under förnyande och målet är att den är i drift till 2011 års inrapportering. Under 2011 kommer tillsynsbesök att utföras på objekt som under tidigare år uppvisat brister i egenkontrollen. Dessutom kommer ett arbete påbörjas för att aktivt söka ut verksamheter som inte anmält innehav av köldmedieaggregat.

Kosmetiska och hygieniska produkter

Tillsynen riktas mot detaljister som säljer kosmetiska och hygieniska produkter för barn och vuxna. Tillsynen syftar till att produkter innehållande förbjudna ämnen eller med felaktig märkning inte ska förekomma i handeln.

Cisterner

Rapporteringsskyldigheten har upphört. Däremot kvarstår kravet att utföra kontrollerna. Inom Östra mälarens vattenskyddsområde, som bildades 2009 har kontrollintervallen halverats. 2011 kommer tillsyn att utföras för att kontrollera att cisterner inom vattenskyddsområdet kontrollerats för att förhindra oljeläckage och uppfyller gällande krav enligt lagstiftningen.

Kapitel 15 Miljöbalken, Avfall.

Miljöbalkens kapitel 15 handlar om avfall och producentansvar. Alla som ger upphov till avfall ska följa EU:s avfallshierarki och ha en fungerande egenkontroll för att minska miljöpåverkan och risken för störning. Totalt planeras för cirka 4 400 timmar tillsyn varav cirka 2 200 debiteras verksamhetsutövare.

Avdelningen Plan och Miljö

Avfallsanläggningar ingår i tillsynen enligt miljöbalkens kapitel 9 och aktiviteterna inom tillsynen enligt kapitel 15, handlar då om hantering av avfall i andra sammanhang. Det kan t.ex. handla om tillsyn över rivningar, med tonvikt på hanteringen av farligt avfall, eller hantering av elektronikavfall i radiohandeln. Förvaltningens arbete med gränsöverskridande avfallstransporter hamnar också under denna rubrik.

Inom området genomförs också inventeringar av industriområden etc. utifrån de behov, t.ex. skydd av vattenförekomster, som identifieras av förvaltningens miljöövervakning. Stor del av den avsatta tiden åtgår till funktionen som intern branschexpert samt att svara på frågor från såväl allmänhet som andra kommuner m.fl.

Avdelningen Hälsoskydd

Avfall

Den påbörjade tillsynen av matavfallshantering visar att det finns en stor potential att omhänderta avfallet på ett miljömässigt bra sätt och därför kommer tillsyn av verksamheter med stora avfallsmängder att fortsätta under 2011. Tillsynen 2010 har visat på en rad brister hos verksamheternas avfallshantering i Årsta. Uppföljning har påbörjats under 2010 med gott resultat. Uppföljning av nedskräpningsproblematiken i Årsta kommer att fortsätta under 2011.

Hantering av inkomna kompostanmälningar, dispenser från renhållningsförordningen samt hantering av klagomål på bristande avfallshantering är andra områden för tillsyn.

Återvinningsstationer

Tillsynen på stadens återvinningsstationer kommer att fortgå under 2011. Typiska miljö- och hälsoproblem från återvinningsstationerna är överfyllda behållare, nedskräpning och buller från användning och tömning. Tillsyn 2010 har visat på stora problem på återvinningsstationerna främst i innerstaden.

Båtklubbar och marinor

Under 2010 påbörjades ett tillsynsprojekt på båtklubbar och marinor. Prioritering görs av objekt i närheten av strandbad, vattenförekomster och Östra Mälarens vattenskyddsområde. Tillsynen utövas genom granskning av verksamheternas egenkontroll gällande bl.a. avfallshantering, avloppslösningar samt att förbjuda kemikalier inte förekommer. Under 2010 har inspektion utförts på 11 båtklubbar längs Östra Mälaren och resultaten har bland annat visat på brister gällande avfallshantering och avloppslösningar, samt att underhåll av båtar i mycket stor omfattning sker utan att vidtagna åtgärder har satts in för att minimera de negativa effekterna på miljön. En fortsatt kartläggning och tillsyn av båtklubbar inom kommunen är därför viktig för att successivt göra deras verksamhet mer miljöanpassad. Under 2011 kommer den riktade tillsynen mot båtklubbar i Östra mälaren att fortsätta. Fokus kommer detta år att ligga på båtklubbar där underhåll av båtar utförs, samt på de varv som används gemensamt av båtklubbar som saknar egen uppläggningsplats.

Kontroll enligt livsmedelslagen, avdelningen Livsmedelskontrollen

Kontrollen inom livsmedelsområdet styrs av ett antal EG-förordningar, tillsammans benämnda ”hygienpaketet”. Hygienpaketet reglerar bl.a. områdena livsmedelshygien, djurskydd och foderhygien och innebär att samtliga steg i livsmedelskedjan nu ska vara föremål för tillsyn.

Med koppling till de övergripande målen i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan 2009-2012 ska MHN utföra en livsmedelskontroll som är riskbaserad, ändamålsenlig, effektiv och professionell. MHN ska kontrollera att livsmedelsföretagen är kompetenta och tar ansvar för att maten är säker och rätt märkt. MHN ska uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdig. Genom deltagande i kundundersökningar följs upp hur MHN uppfattas som myndighet.

Totalt planeras motsvarande 33 900 timmar inom livsmedelsområdet. Den överlägset största delen av timantalet, 23 800 timmar, avsätts för planerad årlig kontroll som faktureras som årlig kontrollavgift. För övriga avgiftsbelagda kontrollaktiviteter (godkännandeprovning, registrering, kontroll av nyregistrerade verksamheter samt extra offentlig kontroll vid påvisade brister) avsätts 5 700 timmar. Därutöver avsätts 4 400 timmar för besvarande av telefonsamtal och e-post samt behandling och utredning av klagomål inklusive matförgiftning.

Särskilda kontrollinsatser 2011

Inom ramen för planlagd riktad kontroll genomförs projekt baserade på riskanalys. Arbetssättet med riktade kontroller ger ett systematiskt arbete med ökad kvalitetssäkring av bedömningar och det ger ökad effektivitet i arbetet. Den mest påtagliga fördelen är att projekten medger en analys av läget inom en bransch eller kategori av verksamheter. Därmed skapas också underlag för planering av kommande projekt. Arbetssättet bygger på att tillsynen ska vara riskbaserad då också erfarenheter från tidigare projekt vägs in.

Butikernas kylförvaring

Under år 2010 har kontrollen påvisat generella problem med butikernas kylförvaring av känsliga livsmedel. En obruten kylkedja är viktig för att angiven hållbarhetstid ska kunna garantera konsumenten säkra livsmedel med förväntad kvalitet. Med anledning av att problemet är utbrett kommer temperaturkontroll i butiker att utgöra ett viktigt projekt under 2011. Slutmålet är att majoriteten av butikerna ska ha tillräcklig kunskap och kylkapacitet för att säkerställa kylkedjan.

Årsta Partihallar

Området Årsta Partihallar inrymmer många livsmedelsverksamheter i första hand inom vegetabiliesektorn. Det finns omfattande problem med bristande ordning och underhåll i många lokaler samt lokaler som inte är anpassade för den omfattning som verksamheten utgör. Dessutom förekommer start av nya verksamheter vilka inte alltid anmäls till myndigheten. Tidigare har punktinsatser gjorts inom området. Under 2011 kommer ett samlat grepp att tas över samtliga verksamheter inom området. Därigenom kommer generella brister att påtalas och följas upp samtidigt för dessa verksamheter. Slutmålet är att verksamheterna ska öka ordning och reda samt vara medvetna om skyldigheten att anmäla nya verksamheter till kontrollmyndigheten.

Märkning av livsmedel

Märkning av livsmedel är ett problemområde som inte bara berör Stockholms stad. Inom ramen för tidigare projekt har konstaterats att det finns brister i den information som ska finnas på förpackningar. Särskilt stora brister har konstaterats inom s.k. etniskt sortiment. Livsmedelskontrollen kommer därför att under 2011 delta i ett av Livsmedelsverket planerat Riksprojekt avseende märkning. Avsikten är att skapa ett märkningsindex som ska ge information till tillverkare/importörer och kontrollmyndigheter om brister som är vanligt förekommande i vissa produktgrupper. Slutmålet med projektet är att de flesta livsmedelsprodukter på marknaden skall vara rätt märkta, så att konsumenten kan göra ett medvetet val vid köptillfället.

Allmän livsmedelskontroll

Planlagd kontroll av livsmedelsobjekt

Planering görs efter det registrerade antalet objekt som för närvarande är cirka 6 800. Genom ägarbyten bortfaller cirka 1 000-1 500 objekt under året. Eftersom det handlar om ägarbyten blir det enligt lagstiftningen ett nytt objekt när en ny ägare tar över verksamheten. Det sammanlagda antalet kommer därför i princip att vara konstant. De som bortfaller tidigt under året kommer inte att hinna få planerat kontrollbesök. Eventuell "överbliven" tid används för kontroll av nya objekt. Kontrollen omfattar samtliga objekt vilka kontrolleras med en frekvens som bestäms efter vilken risk verksamheten utgör. Objekt med litet antal kontrolltimmar besöks inte varje år.

Extra offentlig kontroll

Vid behov genomförs extra offentlig kontroll utöver den planlagda årliga kontrolltiden. Kontrollen utförs som inspektion/revision. Kontrollen är händelsestyrd och kan inte planeras eftersom den initieras av t.ex. anmälan om misstänkt matförgiftning eller andra typer av klagomål. Till denna typ av kontroll hänförs också kontrolltid utöver den årliga planerade kontrolltiden i fall där fler inspektioner krävs pga. att verksamheten inte motsvarar lagstiftningens krav. Extra offentlig kontroll faktureras i efterhand baserat på nedlagd tid. Med anledning av att godkännandeprövning inte längre krävs för flertalet objekt kan verksamheten starta efter registrering. Erfarenheten får utvisa om detta kommer att bidra till att fler kontrollrapporter kommer att få bedömningen underkänd.

Prövning för godkännande

Verksamheten med godkännandeprövning efter ansökan från verksamhetsutövare har i stort sett upphört. Anledningen är ändring i nationell lagstiftning där krav på godkännande vid nybyggnation

och ägarbyte upphört och ersatts med registrering. Dock kvarstår behov av kontrollbesök efter att registrering har skett. Enkelt uttryckt kan man säga att kontroller kvarstår men i modifierad form.

Anmälan om registrering

En uppskattning är att cirka 1 500 registreringar kommer att göras med en budgeterad tidsåtgång på 2 timmar per registrering. På årsbasis beräknas 3 000 timmar utföras. En osäkerhetsfaktor är det ekonomiska läget vilket kan bidra till färre nya verksamheter. Hittills har dock ingen märkbar minskning i antalet registreringar skett. Genom ändring i nationell lagstiftning har krav på godkännandeprovning upphört för majoriteten av livsmedelsobjekten. I stället registreras verksamheten och kontroll görs efter att verksamheten startat. Hur snart efter start som kontrollen utförs är beroende av riskklassificeringen. Objekt med litet antal timmar besöks inte under startåret (år 0). Under startåret anpassas den årliga avgiften till faktiskt använd kontrolltid och faktureras i efterhand. Kontrollerna utförs för att avgöra om kraven i livsmedelslagstiftningen följs och att förutsättningar finns för att företagen kan leverera säkra livsmedel.

Utredning av misstänkta matförgiftningar,

Misstänkta matförgiftningar ska utredas. Antalet inkommande anmälningar beräknas vara 500 på årsbasis. Det är en dubblering av anmälningarna jämfört mot tidigare år. Största anledningen är att en e-tjänst underlättar för medborgarna att komma i kontakt med myndigheten. Antalet anmälningar som bedöms vara matförgiftning har dock inte ökat i motsvarande grad. Antalet större utbrott har inte ökat. Genom förenklad anmälan om misstanke kan förvaltningen agera snabbare vilket ökar möjligheterna att spåra smittkällor. På sikt är målet att antalet misstänkta matförgiftningar ska minska genom att kontrollerna upptäcker brister som företagen uppmanas åtgärda.

Behandling och utredning av klagomål

Mängden uppskattas till cirka 350 stycken. På sikt är målet att antalet klagomål ska minska genom att kontrollerna upptäcker brister som företagen uppmanas åtgärda. Genom införande av att klagomål kan framföras via webben underlättas för konsumenterna att nå fram och därmed kan antalet klagomål initialt befaras öka något.

Telefonsamtal och e-post från allmänheten.

Telefonsamtal och e-post från allmänhet och livsmedelsföretag besvaras. Information lämnas i (begränsas till) den utsträckning livsmedelslagen föreskriver. Service till företag och enskilda ska ges via servicetelefon och inkommande e-postförfrågningar. På årsbasis beräknas cirka 5 000 telefonsamtal och mer än 1 500 e-post inkomma. Telefonsamtalen har minskat något i omfattning medan mängden e-post i princip har fördubblats jämfört med tidigare år. Införande av e-tjänst för anmälan om registrering har effektiviserat dokumenthanteringen. Dock genereras en del frågor som kommer in via telefon eller e-post. Genom att förbättra informationen i e-tjänsten kommer förhoppningsvis frågorna att minska på sikt. Sammantaget har servicenivån ökat.

Övrig lagstiftning

Strålskyddslagen

Här avses tillsyn av solarier. Under 2011 kommer arbetet att fokusera på uppföljning av tidigare års konstaterade brister. Resultatet av 2010-års tillsynsinsats visade samma resultat som 2008 och 2009. I stort sett alla besökta anläggningar har brister som kräver uppföljning. Förvaltningen har ofullständiga register över dessa verksamheter trots att de är anmälningspliktiga. Branschen är instabil och verksamheter byter ägare ofta vilket innebär stora svårigheter för förvaltningen att hitta tillsynsobjekt och rätt verksamhetsutövare.

Lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Tillsynen består i att på begäran utföra fartygsinspektioner samt utfärda saneringsintyg. Fartygen inspekteras utifrån vektorer eller reservoarer som kan innebära en hälsorisk för människors hälsa, såsom insekter, råttor och andra djur som kan vara bärare av smittämnen. Huvudsyftet med att inspektera fartyg enligt lagstiftningen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa är att minska risken för att smittämnen eller andra ämnen som utgör eller kan utgöra ett allvarligt hot mot människors hälsa förs in i landet eller sprids till andra länder. Totalt läggs 85 timmar ner på verksamheten och 35 timmar beräknas kunna debiteras.

Smittskyddslagen

Tillsynen avser utredningsansvar vid inrapporterade legionellautbrott. Under 2010 har hittills inrapporterat 3 fall som krävt utredning från Miljöförvaltningen. I ett påträffades legionella i en förskolelokal, det var dock inte samma sort som patienten blivit smittad av. Uppföljning och åtgärder har vidtagits. I ett annat fall kunde Miljöförvaltningen tipsa en annan kommun om att utreda en tandläkarpraktik som patienten besökt. Här påträffades legionella vid två tandläkarstolar. Totalt ska 150 timmar läggas ner på verksamheten varav inget beräknas kunna debiteras

Tobakslagen

Miljöförvaltningen har tillsynsansvaret för rökning i offentliga lokaler. För tillsyn över försäljning mm ansvarar socialtjänst och arbetsmarknadsförvaltningen. Tillsynen enligt tobakslagen har nedprioriterats tidigare. Mot bakgrund av iakttagelser vid inspektioner och inkommande klagomål planeras 2011 tillsyn av Tobakslagens efterlevnad på inbyggda uteserveringar. Totalt ska 100 timmar läggas ner på verksamheten varav inget beräknas kunna debiteras då grund för detta saknas enligt taxan.

Snabb och effektiv service

Nämndens punktlighetsmål för hantering av olika ärenden är viktiga åtaganden för servicen inom tillsynen. Dessa framgår i form av indikatorer nedan. Beträffande miljörapporterna bör nämnas att dessa ska lämnas av A och B verksamheter senast den 31 mars.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	90 %	Tertial
Handläggning av värmepumpansökningar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	95 %	Tertial
Miljörapporter hanteras inom 3 månader.	100 %	Tertial
Påbörja prövning av inkomna ansökningar inom livsmedelskontroll om registreringar eller godkännande inom 14 arbetsdagar.	85 %	Tertial
Påbörja utredning om misstänkta matförgiftningar inom ett dygn	80 %	Tertial
Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	95 %	Tertial

NÄMNDMÅL:**1.3.5 Utföra tillsyn motsvarande avgiften.**

Under nämndmålet Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsynen tas tillsynen upp som helhet och här finns en närmare redogörelse för detta mål. Att avgiften tillägnas ett eget mål markerar dess betydelse.

NÄMNDMÅL:**1.3.6 Snabb och effektiv service.**

Under nämndmålet Bättre miljö och hälsa genom ökade effekter av tillsynen tas tillsynen upp som helhet och här finns en närmare redogörelse för detta mål. Att servicen tillägnas ett eget mål markerar dess betydelse.

NÄMNDMÅL:**1.3.7 Genom en långsiktig miljöövervakning följa miljötillståndet som underlag för tillsyn, programarbete samt övrigt miljöarbete**

Förvaltningen ansvarar för att genom miljöövervakning följa tillstånd och förändringar i miljön. Resultaten används som underlag för miljöförbättrande åtgärder, tillsyn, rådgivning m.m. Årligen tas en samlad plan fram för nästkommande år samt även en mer långsiktig plan för nästkommande treårsperiod. Planeringen presenteras för MHN. Prioriterad miljöövervakning utgår från lagstiftning, miljömål, aktuella resultat från miljöövervakningen, miljöprogrammet, miljö- och hälsoutredningen samt behov som uttrycks inom tillsynen liksom från andra förvaltningar och bolag.

Av bilaga 2:4 framgår förslag till miljöövervakningsplan för 2011. Miljöövervakningen omfattas av nedanstående åtaganden och tillhörande aktiviteter (punktsatser):

Samordna och långsiktig planera miljöförvaltningens miljöövervakning.

- Uppdaterad miljöövervakningsplan 2011-2014.
- Samordning och presentation av miljöövervakningsplanen.

Utveckla och genomföra miljöövervakning inom biologisk mångfald.

- Artövervakning med fokus på prioriterade artgrupper enligt ArtArken.
- Fortsatt utveckling av ett miljöövervakningsprogram för biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- Landskapsekologisk analys – för identifiering av värdefulla områden och validering av stadens habitatverktyg för miljöbedömningar och åtgärdsförslag i fysisk planering m.m.
- Övervakning av prioriterade biotoper - med förändringsanalys för tillstånd, trender och kunskap om källor och effekter.
- Uppdatering av Databas för Stockholms biotopkarta – insats inledd år 2010.
- Ekologiska effekter av miljögifter i akvatiska ekosystem – utreda förutsättningarna.

Utveckla och genomföra miljöövervakning inom mark.

- Upphandla och genomföra grundvattenundersökning.

Utveckla och genomföra miljöövervakning inom vatten.

- Redovisa pågående vattenövervakning samt behov av kompletterande övervakning, i enlighet med EG:s vattendirektiv.

Utveckla och genomföra miljöövervakning inom miljögifter

- Miljögiftsövervakning vatten.
- Upphandling av fortsatt miljögiftsövervakning av vatten.
- Internationellt samarbete kring Östersjön - COHIBA.

Genomföra miljöövervakning inom området miljöns inverkan på människors hälsa

- Uppdatering av bullerkartläggning.
- Fortsatt utveckling av bullerdatabasen.
- Ljudnivån i Stockholm parker och rekreationsområden.
- Mätdata från våra fasta mätstationer från buller.
- Enkätundersökning till boende i nya bostäder i trafiknära lägen.

Erbjuda förvaltningens expertkompetens inom luftövervakningsområdet till externa aktörer.

- Bedömt antal uppdrag som kommer att efterfrågas i olika kategorier, delvis baserat på efterfrågan tidigare år: Utsläppsdatabaser (2-4), Diverse mätuppdrag (5-10), MKB_ och HKB-utredningar (10-20), Energianläggningar (2-5), Åtgärdsanalyser (2-3), Forskningsprojekt (2-6).

Genomföra drift av lokalt system för lagreglerad kontroll av luftkvalitet i Stockholm för Miljöförvaltningens räkning.

- Leverans av: Mätdata, spridningsbilder och MKN-jämförelser för luftkvalitet uppdateras på hemsida varje timme och dygn. Prognoser för luftkvalitet för nästa dygn dateras upp varje dygn.

Genomföra drift av regionalt system för övervakning av luftmiljö på uppdrag Luftvårdsförbundet i Stockholm och Uppsala län enligt avtal för år 2008 - 2011.

- Leverans av: Mätdata, spridningsbilder, MKN-jämförelser för luftkvalitet och prognoser för luftkvalitet som uppdateras kontinuerligt på hemsida varje timme och dygn.

Analysera och följa upp beslutade åtgärder såsom dubbdäckförbud på Hornsgatan.

NÄMNDMÅL:

1.3.8 Ha en aktuell miljö- och hälsoutredning som kommer till användning vid prioriteringar i verksamhetsplaneringen

Miljöförvaltningens Miljö- och hälsoutredning innehåller en värdering av vilka påverkansfaktorer och källor i Stockholm som bedöms ha störst miljö- och hälsopåverkan. Miljö- och hälsoutredningen ska fungera som ett kunskaps- och beslutsunderlag för stadens miljöarbete. En årlig aktualisering sker av kunskaps- och värdering. Aktiviteter som ingår i arbetet är:

- Projektledning och samordning inom Miljöförvaltningen.
- Aktualisering av miljö- och hälsoutredningen.

NÄMNDMÅL:

1.3.9 MHN ska via Miljöbarometern erbjuda aktuell och lättillgänglig information om stadens miljösituation och miljöarbete

Genom Miljöbarometern lagras miljödata om miljösituationen i Stockholm på ett strukturerat sätt och utgör därmed ett viktigt kunskaps- och beslutsunderlag för miljöarbetet. Likaså redovisas påverkan från olika källor eller bakomliggande orsaker och miljöarbetet relaterat till stadens miljömål.

Miljöbarometern är tillgänglig via stadens webbplats: stockholm.se/miljobarometern. Nedan framgår ett antal aktiviteter som kommer att utföras inom arbetet med Miljöbarometern:

- Projektledning och samordning av Miljöbarometern. Uppdatering och utveckling av miljöstatistik och miljödata.
- Utveckla informationen om natur och biologisk mångfald på miljöbarometern.
- Utveckla informationen om kemikalier och miljögifter på miljöbarometern.

NÄMNDMÅL:

1.3.10 Stadens utsläppsmål för CO2 ekv. enligt miljöprogram och budget 2011 ska uppnås.

Inom detta nämndmål finns ett mångfacetterat arbete som bl.a. innebär deltagande i nationella och internationella nätverk för klimatarbete. Indikatorer för uppföljning angående miljöfordon, förnyelsebart bränsle och utsläpp av växthusgaser följs upp och förslag till utsläppsminskande åtgärder tas fram. Årsmålet för utsläpp av växthusgaser för 2011 är 3,4 ton/inv. En viktig del av arbetet är information till boende och verksamma i Stockholm för minskad energianvändning och minskade växthusgasutsläpp. Genom nämndens förlängning av projektet Klimatneutrala stockholmare stärks detta arbete ytterligare. Arbetet innebär också att verka för att nya åtgärder som minskar utsläppen genomförs i Stockholm.

Aktiviteter som ska genomföras under 2011 är:

- Delta i EUROCIETIE:s och ICLEI:s nätverksarbete.
- Delta i klimatkommunernas arbete.
- Genomföra EU-projektet Covenant of Mayors in the Central Baltic Capitals som stöd för stadens arbete med åtaganden som följer av undertecknandet av Covenant of Mayors.
- Fortlöpande uppdatera stadens information om klimatfrågan på www.stockholm.se/klimat.
- Informera invånare och verksamma i staden genom den regionala energi- och klimatrådsgivningen.
- Vidareutveckla beräkningsmetodik för växthusgasutsläpp.
- Rapportera den årliga uppföljningen av växthusgaser till nämnden samt redogöra för förutsättningarna att nå målen.
- Påbörja revideringen av stadens åtgärdsplan Energi och klimat 2010 – 2020.
- Delta i SBK:s arbete med framtagande av ny energiplan.
- Bidra till utvecklandet av mål och delmål för minskad energianvändning och minskade växthusgasutsläpp i nästkommande miljöprogram.
- Genomföra informationsprojektet Klimatneutrala stockholmare
- Projektleda gemensamma informationsinsatser för den regionala klimat- och energirådsgivningen samt administrera rådsgivningens hemsida.

NÄMNDMÅL:

1.3.11 Energieffektiviseringsmålet för Stockholms verksamheter ska uppnås.

Miljöförvaltningen stödjer och följer upp stadens energieffektiviseringsarbete genom Energicentrum. Satsningen på finansiering av Energicentrum i årets budget kommer att utgöra ett viktigt stöd för initiering av större energieffektiviseringsåtgärder inom staden.

Planerade aktiviteter är:

- Verka för en helhetslösning för hantering av stadens energistatistik.

Verksamhetsplan Nämnd

- Ge stöd till bolag och förvaltningar vid ansökningar om energieffektiviseringsbidrag där sådana möjligheter finns.
- Tillhandahålla information om energieffektiv teknik till stadens förvaltningar och bolag.
- Stödja nuvarande och initiera nya projekt och åtgärder som syftar till energieffektiviseringar i större skala.

NÄMNDMÅL:**1.3.12 MHN ska bidra till att staden uppnår mål och genomför åtgärder enligt Vattenprogrammet**

Stockholms vattenprogram anger hur stadens vattenområden ska uppnå en god status enl EU:s vattendirektiv. Miljöförvaltningen ansvarar för samordningen av programmet, uppföljning av åtgärdsarbetet samt information om stadens vattenvårdsarbete via stockholm.se och Miljöbarometern. Förvaltningen deltar också i genomförandet av åtgärder tillsammans med berörda förvaltningar och Stockholm Vatten.

Här ingår följande aktiviteter:

- Revidering av vattenprogrammets målstruktur mm. enligt KF:s beslut.
- Ta fram Årsrapport 2010 - uppföljning av åtgärdsarbetet.
- Projektledning och samordning av Vattenprogrammet.
- Tillsammans med Länsstyrelsen anordna en vattendag med inriktning på vattendirektivets genomförande för politiker och tjänstemän.
- Ta fram badvattenprofiler enligt EG-direktiv på uppdrag av SDF.
- Delta vid översyn och revidering av stadens dagvattenstrategi.

NÄMNDMÅL:**1.3.13 Miljö kvalitetsnormerna för omgivningsbuller ska uppfyllas.**

Enligt förordning om omgivningsbuller (SFS 2004:675), baserat på direktiv om omgivningsbuller 2002/49/EG, ska Stockholm kartlägga buller, utarbeta åtgärdsplaner samt informera kring detta. Detta gjordes i en första etapp 2007-2008. År 2012 ska en ny uppdaterad kartläggning vara klar samt nytt förslag till åtgärdsprogram ska redovisas 2013.

Miljöövervakningen av buller i övrigt ska vidareutvecklas för förbättrade prioriteringar av kostnadseffektiva åtgärder. Kunskap ska spridas till boende och verksamma i Stockholm om möjligheter att bidra till förbättrad ljudkvalitet. Aktiviteter under 2011 är:

- Delta i EU-projekten Hosanna och Cityhush.
- Medverka i nationell arbetsgrupp för genomförande av förordningen om omgivningsbuller.
- Delta i EURO CITIES arbetsgrupp för bullerfrågor.
- Delta i utvecklingsarbete för Stockholm samt medverka i seminarier och informationsinsatser om buller.
- Delta i samordningsgruppen för det regionala bullernätverket för Stockholms län.
- Samverka med universitet och andra forskningsinstitutioner om buller.

NÄMNDMÅL: (Kommentar: Ev uppdelning på tre mål)

1.3.14 År 2014 ska 50 procent av nybilsförsäljningen i Stockholms län bestå av miljöbilar (gäller personbilar).

Vidare ska 10 procent av nyregistrerade tunga fordon vara "miljölastbilsklassade".

Försäljningen av förnyelsebara bränslen ska uppgå till 16 procent i Stockholms län vid utgången av 2014.

MHN skapar möjligheter för att öka användningen av miljöfordon och förnyelsebara fordonsbränslen. Nämndmålet innebär arbete med information om miljöfordon och miljöbränsle samt samarbete med marknadsaktörer för att förbättra förutsättningarna och ytterligare flytta fram positionerna för Stockholm som miljöbilsstad. Genom budgetens särskilda satsningar på miljöbilar kan arbetet växlas upp. En stor utmaning kommer de närmaste åren att ligga i att Stockholm ska bli en stad där andelen elbilar växer. Under 2011 kommer kommunfullmäktige att anta en elbilsstrategi som syftar till att samordna infrastrukturella åtgärder i form av laddstolpar och elbilsparkeringar. Dessutom ska arbetet med att få fram ny biogas intensifieras.

Inom målet verkar nämnden också för en gemensam svensk miljöbilspolitik.

Planerade aktiviteter är:

- Informera om miljöbilar och miljöbränslen.
- Samarbeta med andra aktörer om miljöfordon och förnyelsebara drivmedel.
- Genomförande av den nationella elbilsupphandlingen.
- Genomföra projektet CleanTruck.
- Framtagande av en biogasstrategi och genomförandet av en elbilsstrategi.
- Sammanställa fakta kring miljöaspekter av förnyelsebara bränslen.
- Vara behjälplig och verka för att hållbarhetskriterier införs av Serviceförvaltningen i samband med kommande drivmedelupphandling under år 2011.
- Vi ska aktivt verka för att hållbarhetsmärkta drivmedel saluförs i Stockholmsregionen.
- Delta i Miljöstyrningsrådets arbete om uppdatering om miljökrav på drivmedel.
- Verka för incitament och förmåner som gynnar (eller undanröjer missgynnande av) supermiljöbilar och miljöbränslen.

NÄMNDMÅL:

1.3.15 MHN stödjer aktivt förvaltningar och bolag i deras arbete för att till

2014:

Bibehålla 100 % miljöbilar i stadens flotta

Tillse att 100 % av alla nya bilar som köps in till staden är miljöbilar.

Stadens bilar ska till 85 % tankas/laddas med miljöbränsle.

För att räknas som miljöbil ska bilen i fråga klara den miljöbilsdefinition som gällde det år som fordonet nybilsregistrerades. Målet angående tankningsgrad avser de miljöbilar som kan gå på ett miljöbränsle och ett fossilt alternativ (E85-bilar, fordonsgasbilar och laddhybridbilar).

En stor del av miljöbilsarbetet riktar sig till stadens förvaltningar och bolag. Dessa erbjuds metodstöd vid rapportering av fordonsinnehav och bränsleanvändning, information om miljöbilar och förnyelsebara bränslen. Nämnden främjar också stadens miljöbilsinnehav genom att agera för

miljöfordon och miljöbränsle prioriteras i nya ramavtal som innefattar fordon, transporter och tjänster. Vidare kommer nämnden att i samarbete med Vattenfall att genomföra upphandling av elbilar. Genom budgetens satsning på miljöbilar kan arbetet växlas upp med att successivt börja byta ut fordon i stadens tjänst till elbilar. För stadens räkning planeras 80 elbilar att upphandlas t.o.m. 2014 vilket motsvarar cirka 10 % av stadens bilflotta. Planerade aktiviteter är:

- Ge faktaunderlag om var information kring bränsleanvändning och fordonsinnehav kan hämtas.
- Arrangera seminarier för fordonsansvariga.
- Täcka merkostnad för miljöfordon.
- Upphandling av elfordon i samarbete med Vattenfall.
- Bistå upphandlingsansvariga i staden med fakta om miljöbilar och miljöbränslen.
- Erbjudna hjälp vid framtagande av utbytesplaner.
- Statistisk uppföljning av stadens fordonsflotta.

NÄMNDMÅL

1.3.16 MHN ska verka för en skärpt nationell miljöbilsdefinition

Av de personbilar som idag finns på marknaden klassas en allt större andel som miljöbilar. Enligt den miljöbilsdefinition som gäller 2010 får en miljöbil släppa ut max 120 g CO₂/km. Enligt gällande EU-lagstiftning, som ska vara fullt implementerad 2015, ska utsläpp från nya personbilar vara i snitt max 130 g CO₂/km.

Då Stockholm ska vara en miljöstad i världsklass ska MHN verka för en miljöbilsdefinition där gränsvärdena för CO₂ är betydligt strängare än för en europeisk snittbil. MHN ska också verka för en miljöbilsdefinition avseende tunga fordon.

NÄMNDMÅL:

1.3.17 MHN ska aktivt samarbeta med andra städer och aktörer i Europa för att stimulera utbudet av miljöfordon och miljöbränslen för stadens medborgare.

Aktiviteter som ingår i arbetet är:

- Genomföra projekten Catalist, EVUE och CleanTruck
- Ta emot studiebesök
- Hålla presentationer på nationella och internationella konferenser
- Delta i minst en ny projektansökan under 2011
- Samverka kring miljömärkning, miljönyttbedömningar och harmonisering av miljöbilsdefinitioner och andra styrmedel på internationellt plan.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm

Förvaltningen bidrar till målet genom att tillföra expertkompetens inom miljö- och hälsoområdet i alltifrån den fysiska planeringens tidiga skede till besvarande av bygglovsremisser. Nämnden har en aktiv roll i bostadsbyggandet vilket inte minst framgår arbetet med miljöprofilområdena. Inom ramen för arbetet med miljöprofileringen av miljonprogramråden har nämnden rollen som huvudprojektledare för "Hållbara Järva" som omfattar bl.a. energieffektiv renovering, satsning på förnyelsebar energi, hållbara transporter och informationsinsatser.

NÄMNDMÅL:**1.4.1 MHN ska medverka i arbetet med de tre av Kf beslutade miljöprofilområdena; Norra Djurgårdsstaden, NV Liljeholmen och miljonprogrammet**

Nämndmålet är ett svar på uppdrag i KF:s budget. MHN ska bidra med expertkompetens i arbetet med miljöprofilområdena. I anslutning till nämndmålet finns också en indikator för uppföljning av stadens miljöprogram.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
2.3 Bostadsprojekt som miljöprofilerats.	3 st	År

NÄMNDMÅL:**1.4.2 Mhn ska stödja SBN, Expl.N. och RHN med kompetens inom området hälsa, miljö och naturvård för att möjliggöra en attraktiv, trygg och växande stad**

Förvaltningen deltar i det tidiga skedet i planeringen såsom upprättande av underlag för miljökonsekvensbeskrivningar. Förvaltningen deltar i arbetsgrupper i projekt mm för att bidra med kompetens utifrån miljö, hälsa och naturfrågor till intressenter inom staden men även till externa parter. Remisser besvaras inom området fysisk planering och miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) kvalitetsgranskas i samband med remisser. Förvaltningen besvarar också vissa bygglovsremisser. Inom ramen för utvecklingsarbete underhålls förvaltningens informationsverktyg "Hjälpreda för miljöfrågor i fysisk planering". Förvaltningen bidrar även i utvecklingen av miljö- och hälsofrågor som är viktiga för stadens fortsatta utveckling. Aktiviteter under 2011:

- Bereda planremisser enligt fastställd rutin.
- Uppströms arbete i plan- och exploateringsarbetets tidiga skede sker utifrån fastställd aktivitetsplan.
- Information om planrelaterade miljöfrågor i Hjälpredan hålls uppdaterad.
- Vara huvudprojektledare för "Hållbara Järva".

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning**

Listan kan göras lång på områden där nämnden bedriver tillsyn som bidrar till en ökad trygghet. Invånarna kan till exempel få hjälp med problem med olägenheter i boendemiljön, tillsyn finns på hälsovådliga ämnen inom detaljhandeln, tillsyn på badvatten, kontrollen av livsmedlen är omfattande. Det finns också en direkt koppling till städning och renhållning genom tillsynen på återvinningsstationer där problem med nedskräpning och buller bemöts. Nämnden deltar med sin expertkompetens i risk- och sårbarhetsarbetet och kan bistå med expertkompetens vid allvarigare incidenter inom miljöområdet. Allvarigare incidenter inom miljöområdet, t.ex. bränder o. dyl. där giftiga kemikalier är inblandade, inträffar relativt sällan. Vad gäller KF:s indikatorn nedan beträffande sårbarheter har det vid RSA-arbetet inte framkommit sårbarheter som nämnden arbetar med. Nämnden kan heller inte se att det finns incidenter av ett slag som är relevanta att ta upp i detta sammanhang.

I det tidigare avsnittet 1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar, har KF:aktiviteter för utbildningsplan för säkerhetsarbetet och rutiner för incidentrapporteringen som tagits upp. En sådan utbildningsplan finns och beträffande incidentrapporteringen avvaktar nämnden införandet av stadens system Risk.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal identifierade sårbarheter som nämnden/bolagsstyrelsen avser att arbeta förebyggande med under året	0	tas fram 2011	År
Antal inträffade incidenter	0	tas fram 2011	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Alla verksamheter ska göra risk- och sårbarhetsanalyser	2011-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

1.7.1 Bistå stadens ledning och övriga förvaltningar med expertkunskap om hot mot miljö och hälsa

Vid kemikalieolyckor tar Storstockholms brandförsvaret regelmässigt kontakt med förvaltningen. Förvaltningen står även till stadens förfogande vid förebyggande arbete som t.ex. klimatanpassning. SLK samordnar klimatanpassningsarbetet och förvaltningen tillsammans med bl.a. SBK och Exploateringskontoret är representerade. Luftkvaliteten följs löpande, vilket ligger till grund för åtgärder. Miljö- och hälsoundersökningen är ett värdefullt bidrag för att identifiera miljö- och hälsoproblem och kunna vidta åtgärder. Nämndens risk- och väsentlighetsanalys avser till stor del Kf-indikatorer som har inverkan på miljö- och hälsa.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

I egenskap av myndighet med mycket breda kontaktytor mot företag och allmänhet, har kvalitetsfrågor med inriktning på service stor betydelse för nämnden. Viktiga förutsättningar är kompetensförsörjningen och ledarskapet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten**

Medarbetarnas kompetens och engagemang är en förutsättning för att nå förvaltningens mål. Kompetensutveckling, ledarskap och arbetsmiljö är centrala områden för att ytterligare utveckla förvaltningen som arbetsgivare. Utgångspunkter i arbetet är bland annat medarbetarenkät, avgångsenkät och medarbetarsamtal.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	3,0 %	4,8 %	År

NÄMNDMÅL:**2.4.1 Miljöförvaltningen ska erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter, en hälsosam arbetsmiljö, ett tydligt och inspirerande ledarskap och möjlighet till delaktighet och utveckling**

Miljöförvaltningen arbetar för att hålla sjukfrånvaron på en fortsatt låg nivå. Ett omfattande friskvårdsprogram främjar hälsa och stimulerar till friskvårdsaktiviteter. Alla chefer har kunskap om stadens rehabiliteringsprocess och följer sjukfrånvaron på sina respektive enheter och avdelningar. Förvaltningen har ett nära samarbete med företagshälsovård och försäkringskassa. Personalfunktionen följer upp arbetet.

För att skapa en god arbetsmiljö fri från trakasserier tas arbetsmiljöfrågorna upp i medarbetarsamtal, vid introduktion av nyanställda och på arbetsplatsträffar. Förvaltningens arbetsmiljöregler har nyligen arbetats om. En arbetsmiljöutbildning som 2010 genomförts för chefer och skyddsombud/fackliga företrädare följs 2011 av en utbildning för samtliga medarbetare. Medarbetarenkäten 2010 visar att NMN (nöjd-medarbetar-index) ökat från 64 till 66 men att ytterligare arbete krävs för att minska arbetsbelastning och öka trivselen.

Förvaltningen arbetar sedan flera år med individuella utvecklingsplaner. Två medarbetarsamtal hålls årligen där planen tas fram och följs upp. Via internkontroll säkerställs att planerna tas fram. Intern kompetensutveckling sker bland annat inom områden juridik och service/kommunikation. Förvaltningen försöker tillgodose medarbetares önskan om utveckling genom att få prova nya arbetsuppgifter.

Fortsatt arbete för att utveckla ledarskapet sker bland annat i de gemensamma chefsgruppsmötena som används för information, utbildning, avstämning och dialog i gemensamma ledarfrågor. Chefer deltar i stadens olika chefsatsningar.

Treårsplanen för jämställdhet och mångfald för 2010-2012 har reviderats och där finns delmål och aktiviteter för 2011. Planen återfinns i bilaga 2:9.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:**3.Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar aktivt med frågor om effektivitet i vid bemärkelse. Frågor om kostnaderna för att bedriva verksamheten är ständigt aktuella eftersom detta har samband med de totala prioriteringarna och möjligheten att bedriva verksamheten. Köp av tjänster bidrar delvis till att sänka kostnaderna och skapar utrymme för strategiskt arbete och utveckling. E-tjänsterna har på olika sätt skapat en effektivare verksamhet förutom att servicen har förbättrats.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.1 Budgeten ska vara i balans**

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:**3.1.1 Bibehålla en hög intäktsfinansieringsgrad**

Under 2011 kommer den översyn av taxan som gjordes 2010 att få effekt. Översynen syftade till en kompensation för kostnadsökningar under åren 2010 – 2011. Detta är i linje med lagstiftarens intentioner om självkostnadsfinansiering. I den årligt återkommande jämförelsen mellan ett tiotal miljöförvaltningar i Stockholms län framgår att Stockholms miljöförvaltning har en hög självkostnadsfinansiering både vad gäller Miljöbalken och kontrollen enligt Livsmedelslagen.

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2011

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram som uppgår till 147,0 mnkr i kostnader och 75,7 mnkr i intäkter, dvs. en nettobudget om 71,3 mnkr. Jämfört med år 2010 ökar därmed nettobudgeten med 6,7 mnkr.

Effektiviseringar

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska år 2011 fortsätta fokusera på kärnverksamheten, dvs. tillsynen, med hög självfinansieringsgrad inom detta område.

En utveckling av uppföljningen av tillsynen ger bättre möjligheter att effektivisera verksamheten. Förvaltningens internkontrollinsatser har till stor del fokus på tillsynen.

Under de senaste åren har ett antal e-tjänster lanserats vilka inte minst ger ökade servicenivå och ofta interna tidsvinster då arbetsmoment försvinner eller tar kortare tid. Samtidigt kan dock andra arbetsmoment ta mer tid i anspråk, inte minst pga. ökad tillgänglighet, högre

servicegrad och efterfrågan från allmänheten. Införandet av GS-IT ökar kostnaderna på kort sikt. Ambitionen är att på längre sikt ska kostnaderna kunna minska.

Taxor och avgifter

2010 års översyn av taxan begränsade sig till kompensation för ökade kostnader och anpassning av avgiften för olika tillsynsområden beroende på tidsåtgången. Däremot gjordes inga principiella förändringar av taxans konstruktion. Självfinansieringsgraden inom miljöbalkstillsynen är oförändrad jämfört med prognos år 2010, knappt 70 procent. Självfinansieringsgraden för livsmedelskontrollen ökar från 82 procent i prognos år 2010 till 83 procent år 2011.

Miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll 2006-2011						
	B 2011	P 2010	2009	2008	2007	2006
Miljöbalkstillsyn	69%	69%	73%	69%	43%	40%
Livsmedelskontroll	83%	82%	84%	72%	63%	47%

Tabellen nedan visar olika sätt att se på ekonomin, dvs. ur verksamhetsperspektiv, typ av resurser som används, organisatoriskt och efter finansieringssätt.

MHN ekonomi på fyra sätt

<u>Delverksamhet</u>	Mnkr	%	<u>Avdelning</u>	Mnkr	%
Myndighetsarbete	88,0	53%	Plan o Miljö	45,2	27%
Miljöövervakning	20,0	12%	(varav miljöbilsprojekten)	17,1	
Miljöbilsprojekten	17,1	10%	Hälsoskydd	27,6	17%
Gemensam verksamhet	28,3	17%	Livsmedelskontrollen	32,3	19%
Klimp, e-tjänster, Järva mm	13,7	8%	Miljöanalys	9,1	5%
			SLB-analys	10,9	7%
			Verksamhetsstödet	22,3	13%
			(varav förvaltningsövergripande)	3,3	
			(varav Information)	2,2	
			(varav IT)	4,7	
			Förvaltningsledning	4,5	3%
			Klimp, e-tjänster, Järva, mm	13,7	8%
			Miljö och hälsoskyddsnämnden	1,5	1%
Summa	167,1	100%	Summa	167,1	100%
<u>Resurser</u>	Mnkr	%	<u>Finansiering</u>	Mnkr	%
Personal	108,4	65%	Intäkter för:		
Lokalkostnader	11,7	7%	-Miljöbalkstillsyn	37,3	22%
Konsulter	14,8	9%	-Livsmedelskontroll	32,5	19%
Material, köpta tjänster mm	32,2	19%	-Uppdragsverksamhet	7,3	4%
			-Övriga tillsynsintäkter	1,0	1%
			-Miljöbilsprojekten	7,3	4%
			-Klimp, e-tjänster, Järva mm	9,4	6%
			-Övrigt	1,0	1%
			-Budgettilldelning	71,3	43%
Summa	167,1	100%	Summa	167,1	100%

Tabellen nedan visar nämndens intäkter och kostnader i detalj per kostnadsslag med särskilt fokus på tillsynsområdet. Tabellen visar bl.a. på en fortsatt ökning av tillsynsrelaterade intäkter. Övriga intäkter minskar vilket förklaras av minskade aktiviteter inom utvecklingen av e-tjänster. De befintliga övriga intäkterna består till största delen av medel för projektet Hållbara Järva och KLIMP (Klimatneutrala stockholmare). På kostnadssidan framgår att konsultkostnaderna minskar till följd av lägre aktiviteter inom e-tjänsterna. Lokalkostnaderna ligger oförändrade sedan flera år pga. tidigare års lokaleffektiviseringar. Personalkostnaderna ökar till följd av förstärkningar inom tillsynen på avdelningen Hälsoskydd samt pga. kommunfullmäktiges satsning inom klimatområdet inkl finansieringen av Energicentrum och miljöbilsområdet.

MHN intäkter/kostnader exkl miljömiljarden 2009/2011.

Intäkter	B 2011	P 2010	B 2010	2009
Fasta årliga avgifter, MB	20,2	19,0	19,3	19,2
Timdebitering, MB	10,8	9,7	10,0	9,7
Ansökning/Anmälan, MB	5,8	4,9	4,7	5,5
Undersökning, MB	0,5	0,6	0,5	0,6
S:a intäkter, MB	37,3	34,2	34,5	35,0
Fasta årliga avgifter, Livs	26,2	25,3	25,6	25,2
Extraordinära avgifter, Livs	1,5	1,1	1,1	1,5
Registrering, Livs	3,3	3,0	3,1	2,4
Godkännanden, Livs	0,0	0,0	0,0	1,8
1:a årliga, Livs	1,5	1,4	1,4	0,0
S:a intäkter, Livs	32,5	30,9	31,2	31,0
Övriga tillsynsintäkter	1,0	1,1	0,6	0,6
S:a tillsynsintäkter	70,8	66,2	66,3	66,6
SLB-analys	7,3	7,3	7,3	7,2
Miljöbilar	7,3	8,4	6,4	6,9
Övriga intäkter	10,3	15,6	14,5	7,6
S:a intäkter	95,7	97,5	94,5	88,3
Kostnader				
Personal	108,4	101,2	102,8	95,1
Konsult/köpta tjänster	20,7	26,0	25,7	20,9
Lokaler	11,7	11,6	11,6	11,8
Utbildning	2,0	2,0	1,5	1,5
Resor	0,7	1,2	0,6	1,2
Bilbidrag	6,4	5,8	3,9	4,4
Kontor	2,5	3,1	2,6	2,6
Information	1,5	1,0	0,9	0,2
Fordon	1,0	0,9	0,9	0,6
Inventarier	0,8	0,8	0,9	2,0
Tele/Data	6,1	2,8	2,7	1,9
Frisk/hälsovård	0,7	0,7	0,7	0,5
Övriga personalkostn.	1,1	1,2	0,2	0,8
Avgifter	1,9	2,0	1,9	1,8
Kundförluster	0,5	0,5	0,5	0,7
Övrigt	0,8	1,3	1,5	0,2
S:a kostnader	167,1	162,1	159,1	146,2
Netto	-71,3	-64,6	-64,6	-57,9

Tabellen nedan visar att andelen av förvaltningens kostnader som härrör från tillsyn är 71 %. Adderas den obligatoriska andelen miljöövervakning är andelen lagstyrd verksamhet cirka 75 %. Detta är ungefär samma nivå som föregående år.

Intäkter/kostnader inkl. OH för tillsyn 2006-2011

(mnkr)	Bud 2011	Prog 2010	Bud 2010	2009	2008	2007	2006
Intäkter tillsyn	69,8	65,6	66,0	66,0	58,2	42,6	39,5
Intäkter övrigt	1,0	0,6	0,3	0,5	0,5	0,4	1,1
S:a kostnader inkl OH	97,4	95,4	96,2	95,1	96,5	97,2	109,0
Netto	-26,6	-29,2	-29,9	-28,6	-37,8	-54,2	-68,4
Nettokostnad MHN*	136,3	135,1	139,5	134,4	130,2	141,1	157,7
Varav tillsyn %	71%	71%	69%	71%	74%	69%	69%

*Exklusive projekt

Investeringsplan för inventarier och instrument

För år 2011 uppgår nämndens investeringsutgifter till cirka 0,8 mnkr vilket fördelas som kostnad på flera år. Investeringarna avser i sin helhet utrustning för SLB-analys.

Omslutningsförändringar

Totalt begärs 20,0 mnkr i omslutningsförändringar enligt nedan:

- KLIMP, Järva, Energicentrum, MSL, 10,9 mnkr
- Tillsyn 4,5 mnkr
- Miljöbilar 4,3 mnkr
- Miljöövervakning -2,4 mnkr
- Övrigt 2,7 mnkr

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematisk för att öka produktiviteten/effektiviteten i förvaltningens verksamhet. Processkartläggningar, utvecklad tidredovisning, bättre samordnad styrning och tydligare former för uppföljning är några av de metoder som används. Genom att tillämpa resultatbaserad styrning frigörs resurser för det prioriterade miljö och hälsoarbetet.

Miljöförvaltningens mål är att avlasta inspektörer och handläggare administrativa uppgifter genom att överföra sådana arbetsuppgifter till administrationen. På så sätt effektiviseras administrationen genom att tid frigörs för miljö- och hälsoarbete och det administrativa arbetet sköts av experter.

Köp av ekonomiadministration frigör tid till strategiskt arbete, utredningar och analyser på förvaltningens ekonomifunktion. Köp av kontaktcenter frigör tid för handläggarna och ökar servicegraden mot företagare och invånare genom ökad tillgänglighet och bättre kontinuitet. Köp av gemensam växel och en strikt tillämpning av stadens telefonpolicy sänker kostnaderna för telefoni. Förvaltningen köper löneadministration sedan många år med goda erfarenheter.

Köp av gemensam IT-service från Volvo IT genomfördes andra halvåret 2010. Tidigare köptes motsvarande tjänster av socialtjänst och arbetsmarknadsförvaltningen. Då Volvo IT har en lägre servicegrad än tidigare leverantör måste förvaltningens IT-kompetens förstärkas. Under 2011 genomförs en översyn av förvaltningens IT funktion när det gäller dimensionering, kompetensbehov, arbetsprocesser för att anpassa efter nya förutsättningar. Därför inrättas en tjänst som IT-samordnare redan vid årsskiftet 2010/2011. Det kommer att bli dyrare än tidigare men förutsättningarna att bedriva verksamhetsutveckling med stöd av IT förbättras. Hög IT-kompetens i kombination med god kännedom om förvaltningens verksamhet är en förutsättning för att förvaltningens framgångsrika utveckling av e-tjänster ska kunna fortsätta.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden genomför sedan 2008 en bred satsning på e-tjänster som bidrar till effektivare verksamhet och bättre service till företagare och invånare. Arbetet har varit framgångsrikt. 2010 tilldelades förvaltningen priset Guldlänken för värmepumpstjänsten. Här följer en uppräknig av förvaltningens e-tjänster och år för driftsättning;

- Information om utförda radonmätningar, 2008.
- Stöd till ansökan om tillstånd för värmepump, 2009.
- Ansökan om godkännande eller anmälan om registrering av livsmedelsanläggning, 2009.
- Inrapportering av missförhållanden på inomhusmiljö och rapportering av matförgiftningar, 2010.
- Information om bullerutsatta områden, 2011.
- Inrapportering av köldmedia, 2011.
- Information om godkända restauranger, 2011.
- E-arkiv för värmepumpsärenden, 2011.

Miljöförvaltningen kommer 2011 att göra en ny inventering av förvaltningens processer för att identifiera fler områden som lämpar sig för införandet av e-tjänster. Ansökningar om att medel för att utveckla fler e-tjänster kommer att skickas till kommunstyrelsen våren 2011.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	19 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	0	tas fram av nämnden	År

NÄMNDMÅL:

3.2.1 Effektivisera och höja kvaliteten på förvaltningens interna processer

Ett intensivt arbete kommer att bedrivas 2011 för att effektivisera och höja kvalitén på förvaltningens interna processer. Några exempel på insatser;

Under 2011 kommer förvaltningen successivt gå över till elektronisk ärendehantering och förbereda införandet av e-arkiv. Målet är att få in handlingar elektroniskt, undvika utskrifter vid handläggningen, skicka handlingar elektroniskt och spara handlingar elektroniskt. Samtliga handlingar som kommer in eller skickas i pappersformat scannas in. Det är ett sätt att effektivisera interna processer och bidra till bättre miljö.

En systematisk genomgång av nämndens information på webb, intranät, broschyrer och beslut ska genomföras för att höja kvalitén på nämndens information. Målet är texter som är korrekta och enkla att förstå. Om medborgare och företagare får bra information minskar antalet frågor och fel. Det är bra service bidrar till effektivare administration.

Om fler anställda gör färre fel minskar behovet av att rätta. Det handlar om att ge förutsättningar för att göra rätt genom högre kompetens, bättre information, tydligare rutiner och handledningar. Därför genomförs utbildningar t.ex. i juridik, i ärendehanteringssystemet ECOS, introduktion för nyanställda osv. Rutiner och handledningar förenklas och förtydligas. Internkontrollen stärks. Internkontrollplan samt risk- och väsentlighetsanalys framgår av bilagorna 2:5 – 2:7.

Ett väl utvecklat samarbete finns med miljöförvaltningar i Stockholm län samt miljöförvaltningarna i Göteborg och Malmö. Gemensamma nyckeltal utvecklas och interna processer jämförs för att lära av varandra.

Övriga frågor

Kommunikation

Av bilaga 2:10 framgår hur nämndens kommunikation i princip är upplagd med beskrivningar av kommunikationsplanering, kommunikationsarbetet, samt interna och externa kommunikationskanaler.

Det handikappolitiska programmet

Ett nytt handikappolitiskt program förväntas under våren beslutas av kommunfullmäktige. Närmare anvisningar för nämndernas arbete kommer därefter att utarbetas av SLK.

Rent allmänt kan säga att miljöförvaltningens fysiska miljö genom sin goda tillgänglighet har en relativt god anpassning till de funktionshindrades behov. Genom nämndens speciella verksamhet är det viktigt att både kunna kommunicera med denna och att kunna ta del av informationen. Det finns idag goda kontaktmöjligheter bl.a. genom olika servicetelefoner och nämndens information har en bra

tillgänglighet inte minst genom anpassningen av stadens webbplats där en stor del av informationen finns tillgänglig.

Bilagor

2:1 Blankettset för ekonomin.

2:2 Tillsynsplan för 2011.

2:3 Indikatorer för uppföljning av delmål i Stockholms miljöprogram.

2:4 Miljöövervakningsplan.

2:5 Internkontrollplan.

2:6 Risk- och väsentlighetsanalys - KF indikatorer.

2:7 Risk- och väsentlighetsanalys - nämndens väsentliga processer.

2:8 Aktivitetsplan för upphandling i konkurrens.

2:9 Jämställdhet- och mångfaldsplan.

2:10 Kommunikationsplan.